

Ocena sytuacji na rynku pracy województwa małopolskiego w 2024 roku

Ocena sytuacji na rynku pracy województwa małopolskiego w 2024 roku

Załącznik do Uchwały Nr XVIII/245/25
Sejmiku Województwa Małopolskiego
z dnia 26 maja 2025 r.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Opracowanie powstało w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie

Zespół Redakcyjny:

Katarzyna Antończak-Świder (red.), Justyna Bąba, Adam Biernat, Agnieszka Brożkowska, Anna Jakubiak, Katarzyna Kościelniak, Paulina Marmuszevska, Michał Niedzielczyk, Katarzyna Nyklewicz, Monika Panecka-Niepsuj, Paulina Sas, Barbara Stępień-Wojtunik, Magdalena Tarnowska-Torbus, Barbara Zgutko

Pod kierownictwem:

Arkadiusza Psicy Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Copyright by Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonywane z podaniem źródła.

ISSN: 2081-9242

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
Plac Na Stawach 1, 30-107 Kraków
Tel. 12 428 78 70, Faks 12 422 97 85
kancelaria@wup-krakow.pl
www.wup-krakow.pl

Skład

Agencja Reklamowa TOP,
ul. Chocimska 4, 87-800 Włocławek
agencja.top@agencjatop.pl
www.agencjatop.pl

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

Kraków 2025

Spis treści

Główne wnioski.....	4
Gospodarka.....	6
Sytuacja gospodarcza.....	6
Podmioty gospodarcze	8
Przedsiębiorczość w powiatach	10
Przedsiębiorczość w branżach (sekcjach PKD).....	12
Kondycja przedsiębiorstw	14
Zatrudnienie.....	18
Sytuacja demograficzna	18
Aktywność zawodowa.....	20
Pracujący.....	21
Wynagrodzenia	23
Oferty pracy	26
Zwolnienia grupowe.....	28
Imigranci	30
Szara strefa	36
Bezrobocie i bierność zawodowa	38
Poziom bezrobocia	38
Stopa bezrobocia	41
Profil bezrobotnych.....	42
Bierni zawodowo	45
Uczenie się dorosłych	48
Aktywność edukacyjna Małopolan.....	48
Zapotrzebowanie na kompetencje	49
Zmiana pokoleniowa.....	53
Doradztwo zawodowe.....	55
Bieżąca sytuacja i prognoza	56

Główne wnioski

Sytuacja w gospodarce i na rynku pracy była w 2024 roku korzystna. W wielu aspektach na przestrzeni ostatniej dekady nawet rekordowa. W 2025 roku powinny utrzymać się pozytywne tendencje.

Rekordowo dużo podmiotów gospodarczych

Rekordowo mały udział zyskownych firm

Rekordowo dużo pracujących

GOSPODARKA – w 2024 roku poprawiła się sytuacja gospodarcza w kraju. PKB Polski zwiększył się rok do roku o 2,9% (podczas gdy rok wcześniej o 0,2%). Inflacja obniżyła się do poziomu 3,6% (w 2023 – 11,4%). Zmniejszyła się szara strefa (do poziomu 18,5% PKB kraju). Kolejny rok z rządu wzrosła przedsiębiorczość. Na koniec grudnia 2024 roku w Małopolsce zarejestrowanych było 499,3 tys. podmiotów (tj. o 3,8% więcej niż rok wcześniej). Równocześnie jednak wiele firm mierzyło się z trudniejszą sytuacją – udział przedsiębiorstw odnotowujących zysk spadł w Małopolsce do 75,0% (najniższego poziomu w ostatniej dekadzie). Zmniejszyły się inwestycje (o 0,3% r/r). Przybyło zwolnień grupowych – w całym 2024 roku zamiar zwolnień grupowych zgłosiło w województwie 26 pracodawców, dotyczyły one 3042 osób czyli o 132,2% więcej niż rok wcześniej. Nie przełożyło się to jednak na wzrost bezrobocia ani na zmniejszenie populacji pracujących, obserwowano wręcz odwrotne trendy.

ZATRUDNIENIE – w 2024 roku zbiorowość pracujących liczyła w Małopolsce 1544 tys. osób – najwięcej w ciągu ostatniej dekady. Zdecydowana większość pracowała na pełen etat w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony. Wynagrodzenia kształtowały się powyżej średniej krajowej – we wrześniu 2024 roku mediana wynagrodzeń w Małopolsce wyniosła 6739,84 zł, o 0,8% więcej niż przeciętnie w Polsce.

Wobec braków kadrowych, małopolscy pracodawcy wspomagali się pracą obcokrajowców. W 2024 roku odnotowano w Małopolsce 123,0 tys. dokumentów

legalizujących zatrudnienie cudzoziemców (o 1,4% więcej niż w 2023 roku). Najwięcej dotyczyło obywateli Ukrainy, ale z roku na rok ich przewaga nad obywatelami innych krajów maleje.

Rekordowo mało bezrobotnych i biernych

BEZROBOCIE I BIERNOŚĆ – na koniec 2024 roku zarejestrowanych było 60,7 tys. bezrobotnych – najmniej w ostatniej dekadzie. Większość stanowiły osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli m.in. długotrwale bezrobotni, osoby z niepełnosprawnościami, wychowujące dzieci, czy po 50 r.ż. W 2024 roku także grupa biernych zmniejszyła się do najniższego poziomu w ostatniej dekadzie (1131 tys. osób). Biorąc pod uwagę postępujące starzenie się społeczeństwa (mediana wieku wyniosła w 2023 roku 41,2 lat, podczas gdy rok wcześniej było to 40,7), pula potencjalnych pracowników staje się coraz bardziej ograniczona.

Rekordowo dużo uczących się dorosłych

UCZENIE SIĘ DOROSŁYCH – przybywa osób, które w wieku dorosłym nadal się doksztalcają. Małopolska należy do liderów w tym względzie. Odsetek mieszkańców województwa, którzy w ciągu 4 tygodni poprzedzających badanie uczyli się formalnie lub pozaformalnie (w szkołach i na kursach) wyniósł w 2023 roku 14,6%. Oznacza to, że był wyższy nie tylko od średniej krajowej, ale i europejskiej, a także najwyższy w ostatniej dekadzie. W obliczu szybkich zmian technologicznych ciągły rozwój kompetencji jest koniecznością – pracodawcy najbardziej cenią analityczne myślenie i elastyczność.

W 2025 ROKU utrzymają się korzystne trendy w gospodarce i na rynku pracy. PKB Polski wzrośnie do poziomu 3,7%. Mimo kolejnej fali zgłoszeń zwolnień grupowych odnotowanych w województwie w I kwartale 2025 roku, bezrobocie pozostanie niskie. Rynek będzie na tyle chłonny, aby osoby chętne do pracy znalazły zatrudnienie. Większym wyzwaniem będzie obsadzenie wolnych miejsc pracy. Deficyty w Małopolsce będą widoczne przede wszystkim w branży budowlanej, edukacyjnej i medyczno-społecznej.

Gospodarka

Sytuacja gospodarcza

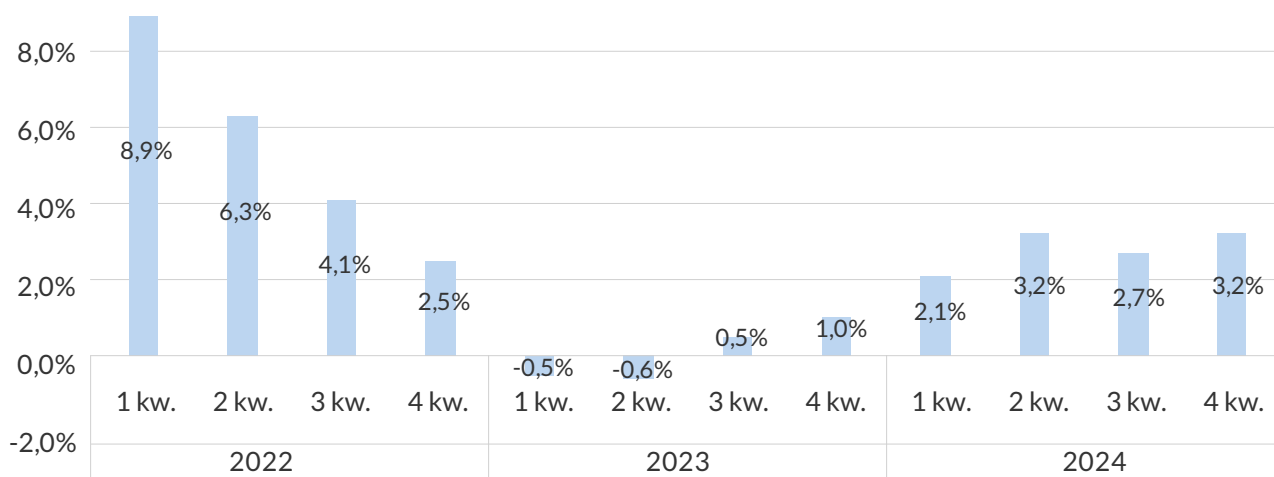

Stopniowe ożywienie gospodarcze

Jak wynika z szacunków Głównego Urzędu Statystycznego, rozwój gospodarczy systematycznie przyspieszał w kolejnych kwartałach 2024 roku. Podczas gdy w I kwartale 2024 roku PKB Polski (niewyrównane sezonowo, w cenach stałych średniorocznych roku poprzedniego) zwiększył się rok do roku o 2,1%, to w IV kwartale już o 3,2%. Uśredniając, w całym 2024 roku PKB wzrósł o 2,9% rok do roku, podczas gdy rok wcześniej o 0,2%.

Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 1. PKB Polski niewyrównany sezonowo, ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego, w kwartałach za lata 2022-2024, zmiana rok do roku

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie opracowania GUS „Wstępny szacunek produktu krajowego brutto w IV kwartale 2024 roku”

Głównym czynnikiem wzrostu PKB w 2024 roku pozostawała konsumpcja prywatna. W dużo mniejszym stopniu do wzrostu przyczyniły się inwestycje, przede wszystkim związane z rozbudowanymi nakładami na modernizację wojska.

Negatywnie na dynamikę PKB oddziaływało natomiast pogorszenie bilansu w handlu zagranicznym, będące konsekwencją mniejszego eksportu (m.in. do Niemiec) oraz rosnącego importu wspieranego przez większą konsumpcję¹.

Spowolnienie inflacji

W 2024 roku ceny w Polsce rosły znacznie wolniej niż rok i dwa lata wcześniej.

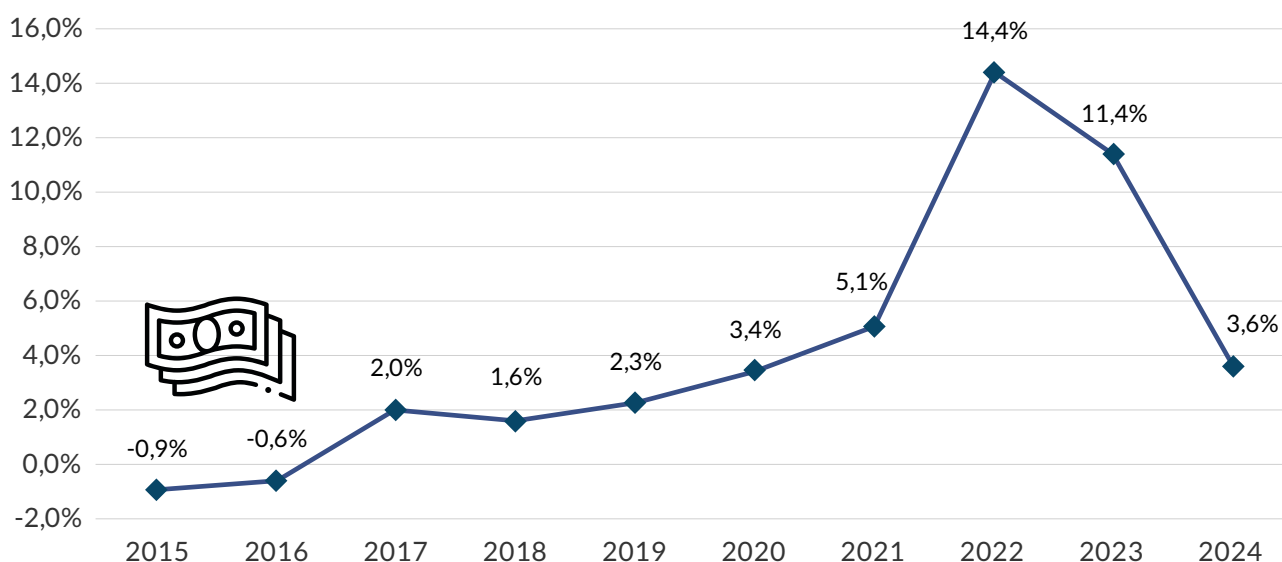
Średnioroczny wskaźnik inflacji wyniósł w 2024 roku 3,6%, czyli znacznie mniej niż w 2023 (11,4%) i 2022 roku (14,4%). Zbliżył się natomiast do wartości z 2020 roku, a także do celu inflacyjnego który, zgodnie z założeniami Rady Polityki Pieniężnej, wynosi 2,5% (z odchyleniem +/- 1%). Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

Biorąc pod uwagę poszczególne kategorie produktów i usług widać, że:

 największy wzrost cen odnotowano w 2024 roku w edukacji (o 9,1% r/r), usługach restauracyjnych i hotelarskich (o 7,8% r/r), użytkowaniu mieszkania/ domu i nośnikach energii (o 5,5% r/r),

 natomiast spadek cen odnotowano w odniesieniu do odzieży i obuwia (o -0,3% r/r) oraz transportu (o -1,8% r/r).

WYKRES 2. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) w Polsce w latach 2015-2024

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych BDL oraz opracowania GUS „Wstępny szacunek produktu krajowego brutto w IV kwartale 2024 roku”

¹ Por. [PKB Polski](https://pkb.polski.pl). Najnowsze dane GUS, tvn24.pl, dostęp: 14.03.2025

Podmioty gospodarcze

Wzrost przedsiębiorczości

Rozwój przedsiębiorczości, przejawiający się zwiększaniem liczby podmiotów gospodarczych, był kontynuowany w 2024 roku. **Na koniec grudnia 2024 w Małopolsce zarejestrowanych było 499,3 tys. podmiotów, o 18,2 tys. więcej niż na koniec 2023 roku** (tj. o 3,8%) i o 135,4 tys. więcej niż na koniec 2015 roku (tj. o 37,2%). Tym samym nie tylko utrzymała się obserwowana w okresie ostatnich dziesięciu lat stała tendencja wzrostowa, ale także umocniła się pozycja Małopolski w kraju. Pomiędzy 2015 a 2024 rokiem udział małopolskich podmiotów w ogóle podmiotów gospodarczych w Polsce zwiększył się z 8,7% do 9,4% (wzrost o 0,7 p. proc.).

Przy czym niezmiennie rozwój dokonuje się głównie za sprawą mikropodmiotów (zatrudniających do 9 pracowników). W końcu 2024 r. ich liczba wyniosła **485,0 tys., tj. o 3,9% więcej** w stosunku do roku poprzedniego. Mikroprzedsiębiorstwa stanowiły 97,1% ogólnej liczby jednostek w województwie (97,0% przed rokiem i 95,6% w 2015 roku).

Liczba **podmiotów małych**, czyli zatrudniających od 10 do 49 osób, nieco się **zmniejszyła, do 11,8 tys.** w końcu 2024 r. (spadek o 0,8%). Ich udział w ogóle podmiotów wyniósł w 2024 roku 2,4%, wobec 2,5% rok wcześniej i 3,6% w 2015 roku.

Łączna liczba **podmiotów średnich i dużych**, tj. zatrudniających 50 i więcej pracujących, nie uległa zmianie. W końcu 2024 r. było ich **2,6 tys., tak jak przed rokiem**, a ich udział w ogólnej liczbie podmiotów w województwie wyniósł 0,5%, w 2015 było to 0,7%².

Niezmieniony bilans otwarć i zamknięć

Zarówno pod względem liczby rejestracji nowych podmiotów, jak i wyrejestrowań, sytuacja w 2024 roku była bardzo zbliżona do tej sprzed roku i dwóch lat.

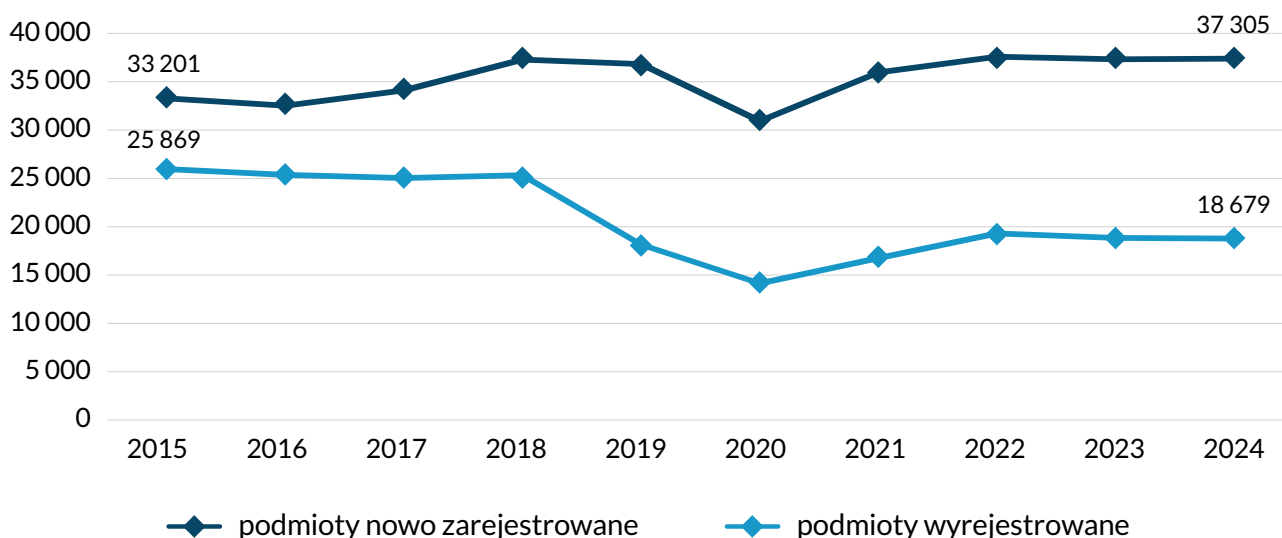
W 2024 roku w Małopolsce **powstało 37,3 tys. nowych podmiotów**, tj. o 43 więcej niż w roku 2023. W skali całego kraju stanowiło to 9,9% ogółu nowo zarejestrowanych podmiotów – najwięcej w perspektywie ostatnich 10 lat. Równocześnie **wyrejestrowało się**

² Opracowanie własne na podstawie [Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie małopolskim. Stan na koniec 2024 r.](#), GUS, dostęp: 25.03.2025 oraz danych BDL, GUS

18,7 tys. małopolskich podmiotów, o 73 mniej niż w 2023 roku. Co z kolei stanowiło 8,5% ogółu wyrejestrować w Polsce, o 0,3 p. proc. mniej niż w 2015 roku.

Jak pokazuje poniższy wykres, utrzymała się zatem przewaga zarejestrowań nad wyrejestrowaniami, dzięki czemu możliwy był kolejny wzrost przedsiębiorczości w regionie.

WYKRES 3. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w Małopolsce w latach 2015-2024

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Więcej zawiesznień

Chociaż w województwie generalnie przybywa podmiotów gospodarczych, trzeba zaznaczyć, że coraz większą część stanowią takie, które mają zawieszoną działalność.

Na koniec 2024 roku w Małopolsce **zawieszonych było 73,2 tys. podmiotów, czyli o 7,8% więcej w odniesieniu do roku poprzedniego**. Zawieszone podmioty stanowiły 14,7% ogółu podmiotów zarejestrowanych w województwie, podczas gdy w 2023 roku było to 14,1%, a w 2015 – 8%.

Nie zmienia to jednak tezy o rozwoju przedsiębiorczości w regionie. Nawet bowiem odliczając zawieszone podmioty, nadal widać tendencję wzrostową rok do roku – w 2024 aktywnych w Małopolsce było 426,2 tys. podmiotów, w 2023 – 413,3 tys., a w 2015 – 334,6 tys.

Przedsiębiorczość w powiatach

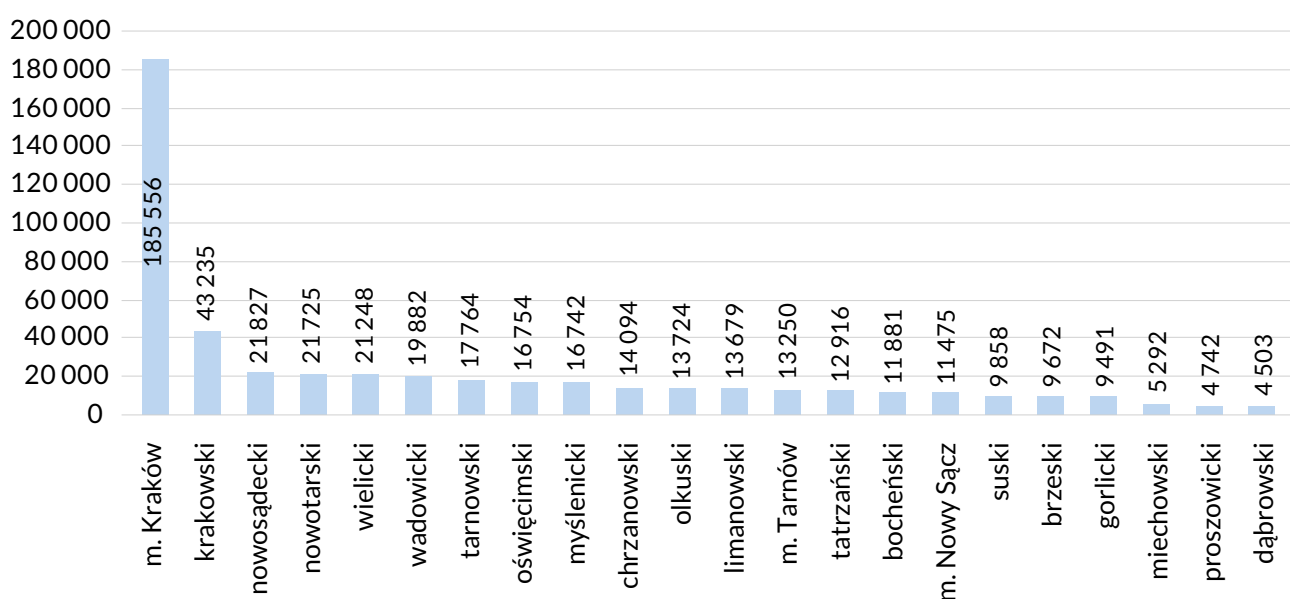

Więcej podmiotów we wszystkich powiatach

Poziom przedsiębiorczości różni się znacząco między powiatami. **Na pozycji niekwestionowanego lidera z roku na rok umacnia się Kraków.** Pod koniec 2024 roku w stolicy województwo zarejestrowanych było 185,6 tys. podmiotów, co stanowiło 37,2% wszystkich podmiotów w Małopolsce. Dla porównania w 2023 roku udział Krakowa wyniósł 36,8%, a w 2015 – 35,8%.

Najmniej podmiotów, zarówno w 2024 jak i 2015 roku, było zarejestrowanych w powiatach proszowickim i dąbrowskim. Dane dla 2024 roku obrazuje poniższy wykres.

WYKRES 4. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiatach województwa małopolskiego na koniec 2024 roku

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Zarówno w perspektywie ostatniego roku, jak i 10 lat, przedsiębiorczość wzrosła w każdym powiecie. Analizując zmiany, jakie dokonały się w ostatniej dekadzie, widać, że stosunkowo **największy wzrost odnotowano w sąsiadujących z Krakowem powiatach: wielickim** (pomiędzy 2015 a 2024 rokiem liczba podmiotów zwiększyła się o 54,7%) **i krakowskim** (o 50,4%), a także brzeskim (o 49,1%). W samym Krakowie wzrost wyniósł 42,5%. Natomiast w powiatach zlokalizowanych w zachodniej części województwa, rozwój przedsiębiorczości był zdecydowanie mniejszy – w powiecie olkuskim liczba podmiotów zwiększyła się o 16,3%, w oświęcimskim o 18,1%. Podobną dynamikę widać było także w byłych miastach

wojewódzkich. W Tarnowie na przestrzeni 10 lat liczba podmiotów zwiększyła się o 16,2%, a w Nowym Sączu o 18,5%.

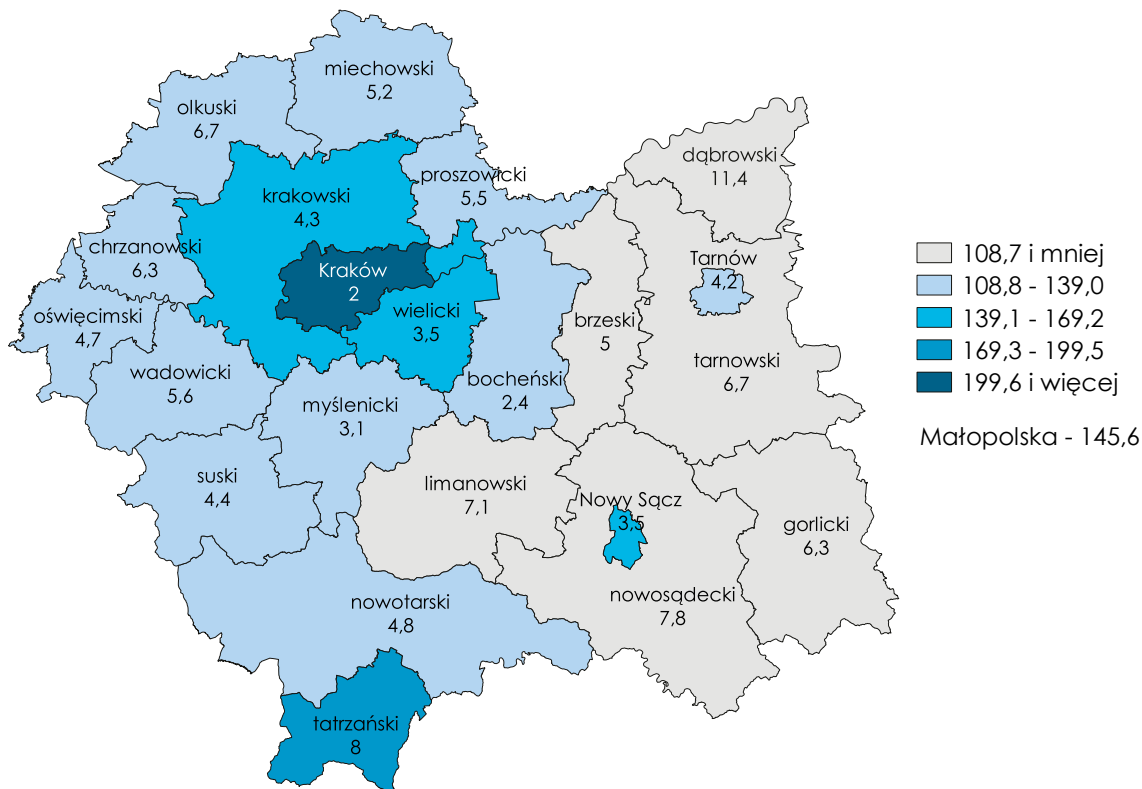

Większa przedsiębiorczość mieszkańców

Odnosząc liczbę podmiotów do liczby ludności zamieszkałej na danym terenie także widać wzrost przedsiębiorczości. **W 2024 roku na 1000 mieszkańców Małopolski przypadało 145,6 podmiotów**, podczas gdy rok wcześniej było to 140, a 10 lat wcześniej 108. Warto przy tym podkreślić, że wskaźnik przedsiębiorczości rósł rok do roku we wszystkich powiatach przez ostatnie dziesięć lat.

W 2024 roku **najwyższą wartość przyjął w mieście Krakowie (229,7)**, w następnej kolejności w powiatach tatrzańskim i wielickim (powiaty te miały wskaźnik wyższy od wojewódzkiego w 2015 i 2024 roku). Ranking powiatów pod względem wskaźnika przedsiębiorczości zamykały, zarówno w 2015, jak i w 2024 roku, **powiaty dąbrowski (78,5) i tarnowski (90,1)**. Potwierdza się więc, że przedsiębiorczość rozwija się zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych, atrakcyjnych pod względem turystycznym, dysponujących dobrą infrastrukturą oraz kapitałem ludzkim. Szczegóły pokazuje poniższa mapa.

MAPA 1. Liczba podmiotów na 1000 ludności w powiatach Małopolski w 2024 roku

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL i wybranych danych o powiatach województwa małopolskiego – grudzień 2024, Urząd Statystyczny w Krakowie

Przedsiębiorczość w branżach (sekcjach PKD)

Mniejszy udział handlu, zmiany w IT

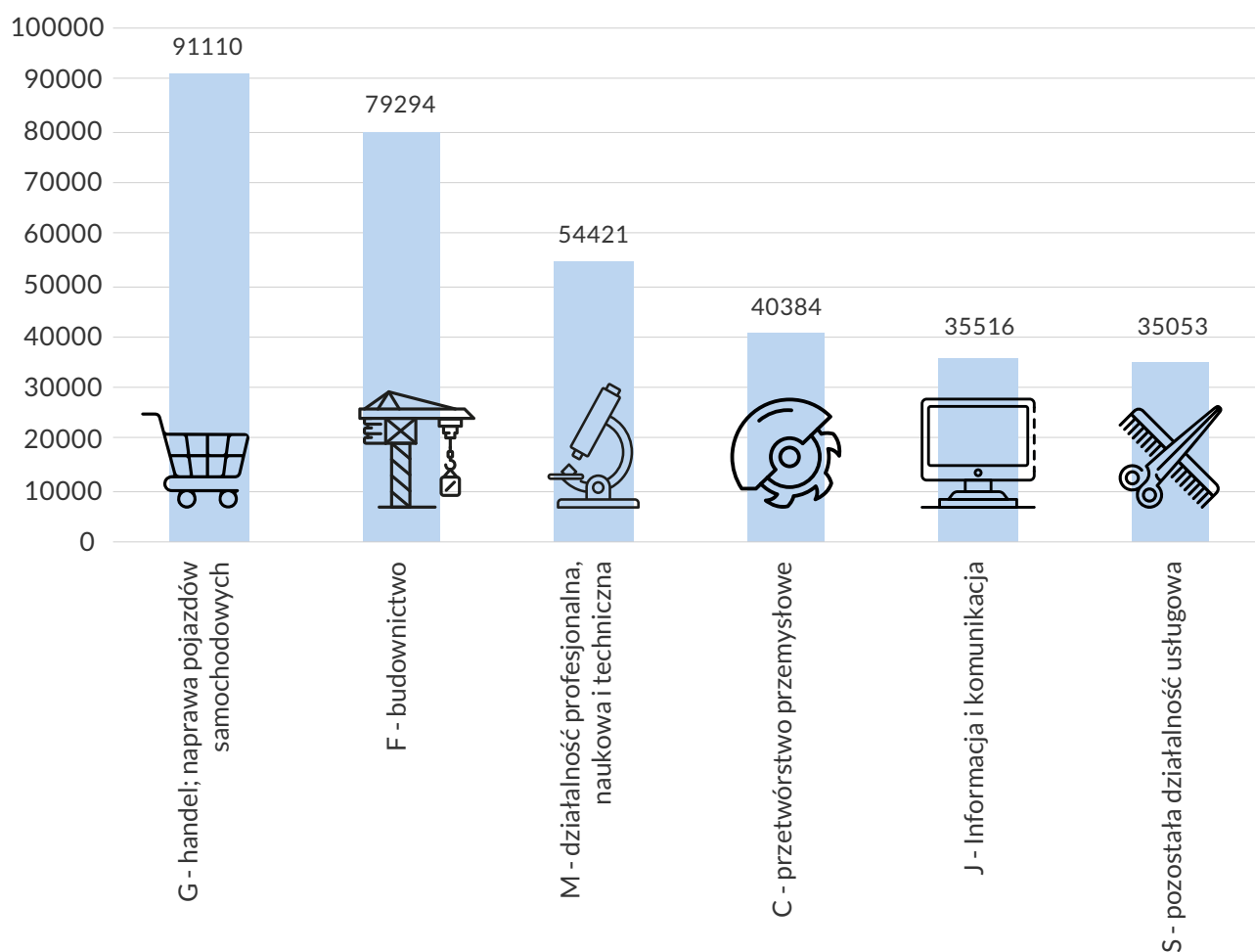
Patrząc na podmioty gospodarcze zarejestrowane w Małopolsce z perspektywy branż (sekcji PKD) widać, że:

- 🔹 **największą branżę w województwie stanowił handel, naprawa pojazdów samochodowych (sekcja G)** liczący na koniec 2024 roku ponad 91 tys. podmiotów. Jednak przy stosunkowo niewielkim wzroście zarówno w perspektywie roku (0,9%), jak i 10 lat (2,3%) stopniowo traci on na znaczeniu. Udział podmiotów z sekcji G w ogóle podmiotów zarejestrowanych w Małopolsce zmniejszył się z 24,5% w 2015 roku do 18,3% w 2024.
- 🔹 **największy wzrost liczby podmiotów, zarówno w perspektywie roku jak i 10 lat, odnotowała informacja i komunikacja (sekcja J)** – w stosunku do 2023 roku liczba podmiotów zwiększyła się o 3,2 tys. (9,6%), a w stosunku do 2015 roku o 23,6 tys. (197,7%). Ma to niewątpliwie związek z dynamicznym rozwojem w Małopolsce sektora nowoczesnych usług dla biznesu. Trzeba tutaj jednak zauważyć, że choć licznie powstają nowe podmioty i branża rośnie, to jednocześnie przybywa takich, które zawieszają działalność,
- 🔹 **niemal o 25% rok do roku wzrosła w informacji i komunikacji (sekcja J) liczba podmiotów z zawieszoną działalnością** – stosunkowo najwięcej spośród wszystkich sekcji. W efekcie w 2024 roku zawieszonych było 4,8 tys. podmiotów z sekcji J, co stanowiło 13,5% ogółu podmiotów działających w tym obszarze, podczas gdy rok wcześniej było to 11,8%,
- 🔹 **liczbowo najwięcej podmiotów z zawieszoną działalnością odnotowano w 2024 roku w najliczniejszych w Małopolsce sekcjach czyli budownictwie – 16,8 tys., (sekcja F – o 5,8% więcej niż w 2023 roku) oraz handlu – 13,1 tys. (sekcja G – o 7,0% więcej).** Nie wpłynęło to jednak znacząco na strukturę aktywnych podmiotów w tych sekcjach. W budownictwie podmioty z zawieszoną działalnością stanowiły w 2024 roku 19,9% ogółu podmiotów z sekcji F (w 2023 było to 19,5%). W handlu odsetek ten wyniósł w 2024 14,4%, podczas gdy w 2023 roku 13,6%³.
- 🔹 **w perspektywie roku w żadnej z sekcji nie ubyło podmiotów,**

³ Opracowanie własne na podstawie [Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie małopolskim. Stan na koniec 2024 r.](#), GUS, dostęp: 25.03.2025 oraz danych BDL, GUS

-
 najmniejsze wzrosty odnotowano rok do roku w branży związanej z dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (sekcja E – więcej o 5 podmiotów), w administracji publicznej (sekcja O – więcej o 6 podmiotów) oraz w górnictwie i rolnictwie (sekcja B i A – po 8 podmiotów więcej niż na koniec 2023)
-
w perspektywie 10 lat mniejszą liczbę podmiotów odnotowano jedynie w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (sekcji E – o 0,6%). Przy czym nie jest to stały trend spadkowy, a wynik okresowych wahań. Po tym jak w 2016 roku odnotowano najwyższą liczbę (1208) później nastąpiły spadki – do poziomu 1138 w 2018. Od kolejnego roku liczba podmiotów znowu zaczęła rosnąć, w granicach od 3 do 10 rocznie i tak też było w 2024 roku.

WYKRES 5. Liczba podmiotów gospodarczych w Małopolsce w 2024 roku w 6 największych branżach (sekcje PKD) – liczących ponad 30 tys. podmiotów

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Nowy etap rozwoju sektora usług biznesowych

Sektor zbliża się do bardziej dojrzałej fazy rozwoju. Uwaga podmiotów rynkowych przenosi się ze wzrostu rozumianego głównie jako wzrost zatrudnienia na czynniki jakościowe: produktywność, zaawansowanie (m.in. intensywność wiedzy w procesach), średni wskaźnik automatyzacji (i coraz większe wykorzystanie sztucznej inteligencji), potencjał innowacyjny i zdolność do tworzenia własności intelektualnej.

Dynamika rozwoju sektora w Polsce jest determinowana w większym stopniu przez czynniki globalne niż przez sytuację w kraju. Plany zatrudnienia deklarowane przez centra na I kwartał 2025 roku są bardziej umiarkowane niż w latach poprzednich, co wynika z niestabilnej sytuacji geopolitycznej.

Kraków, jako jedna z głównych lokalizacji sektora w Polsce to:

- ⬡ 288 firm (wg stanu na I kwartał 2024)
- ⬡ 9 nowych centrów utworzonych w okresie 2023 – I kwartał 2024
- ⬡ 101 tys. pracowników (a 181,8 tys. z uwzględnieniem efektów mnożnikowych) - wg stanu na I kwartał 2024
- ⬡ 104 tys. pracowników w prognozie na I kwartale 2025 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie [Sektor Nowoczesnych Usług Biznesowych w Polsce 2024](#), ABSL

Kondycja przedsiębiorstw

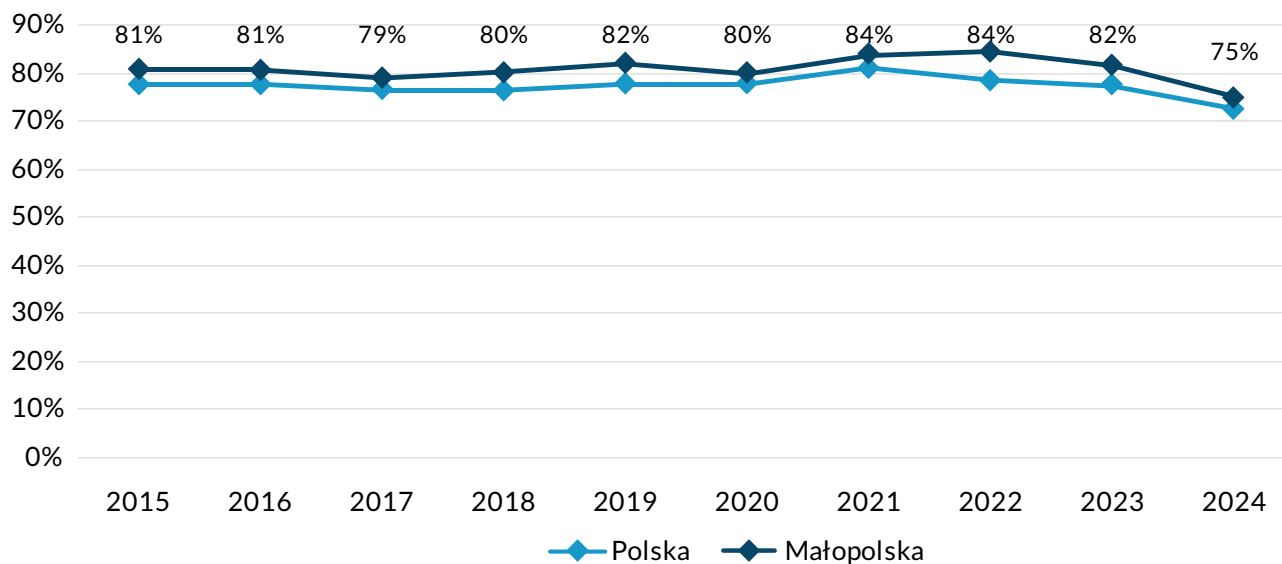
Najmniej zyskowych przedsiębiorstw od dekady

Mimo obserwowanego w 2024 roku ożywienia gospodarczego, zarówno w skali kraju, jak i województwa, zmniejszył się udział zyskowych firm. Wyraźny spadek widoczny był w perspektywie roku i 10 ostatnich lat. Jest to niepokojące biorąc pod uwagę fakt, że to zyski są głównym motorem inwestycji i źródłem podwyżek dla pracowników.

Tymczasem, według danych GUS, w trzech pierwszych kwartałach 2024 roku zysk netto odnotowało 75,0% firm z Małopolski, tj. o 6,7 p. proc. mniej niż rok wcześniej. W całym kraju było to 72,8%, tj. o 4,4 p. proc. mniej niż w analogicznym okresie 2023 roku. Oznacza to, że Małopolska pozostała powyżej średniej krajowej, choć wyraźnie zmniejszyła przewagę do wartości średniej. Oznacza to także, że odsetek zyskowych firm (zarówno w województwie, jak i w Polsce) znalazł się na najniższym poziomie od dekady. Nawet w czasach pandemii

COVID-19 (czyli latach 2020-2021) był znacząco wyższy. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 6. Odsetek przedsiębiorstw, które odnotowały zysk netto w Polsce i Małopolsce w latach 2015 – 2024 (dane dla kwartałów I-III)

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych BDL

Poziom zyskowności mocno różnił się pomiędzy branżami (sekcjami PKD). **Najwyższy odsetek firm deklarujących zysk w trzech pierwszych kwartałach 2024 roku odnotowano w sekcji S – pozostała działalność usługowa (83,3%)**, czyli w przedsiębiorstwach związanych m.in. z: naprawą i konserwacją komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego, pralniach, zakładach fryzjerskich i kosmetycznych, salonach masażu, solariach oraz usługach funeralnych.

Najniższy odsetek ponownie odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (sekcja I - 67,4%), co wynika z faktu, że jest to branża szczególnie podatna na zmiany koniunktury. Mocno dotknięta przez pandemię COVID-19 (w 2020 odsetek zyskownych firm spadł do 45,0%), po krótkim okresie odbudowy w latach 2021-2022, w obliczu spowolnienia gospodarczego, odnotowała wyraźne pogorszenie wyników. Ten niekorzystny trend utrzymał się także w 2024 roku. W porównaniu do 2023 roku udział firm deklarujących zysk w zakwaterowaniu i gastronomii po raz kolejny spadł, tym razem o 5,6 p. proc.

Mniejsze nakłady na inwestycje

W trzech pierwszych kwartałach 2024 roku małopolskie przedsiębiorstwa przeznaczyły na inwestycje 9 909,4 mln zł, czyli o 0,3% mniej niż w 2023 roku. W skali całej Polski spadek był jeszcze większy i wyniósł 6,5%. W takiej sytuacji udział Małopolski w krajowych

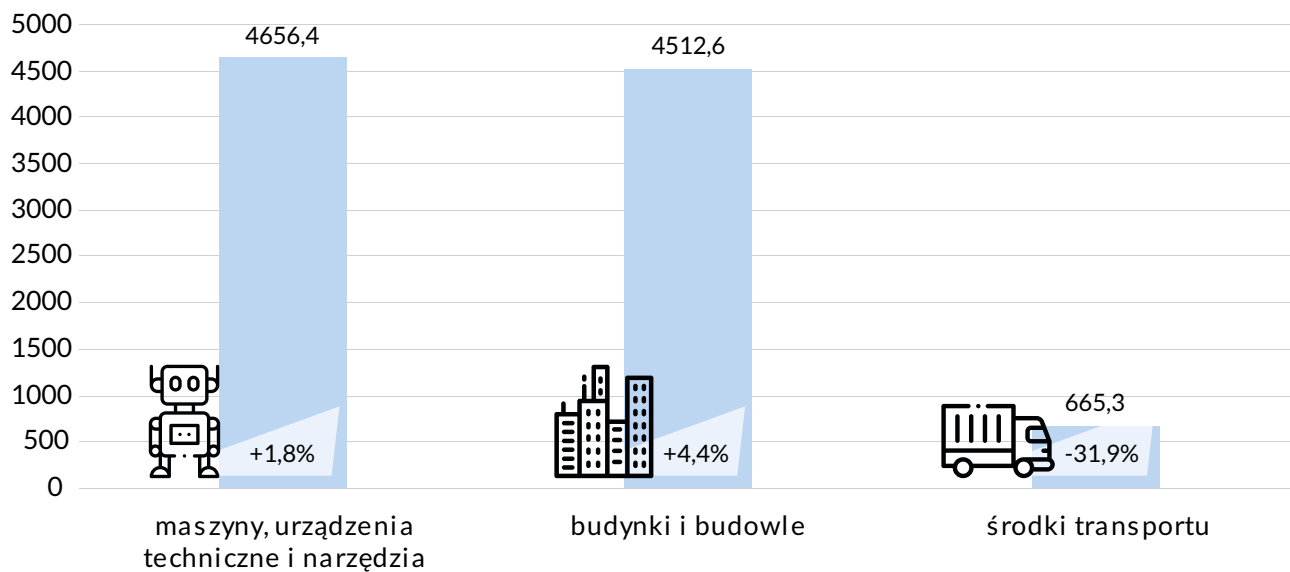
wydatkach inwestycyjnych wzrósł z 6,7% w III kwartale 2023 roku do 7,2% w III kwartale 2024 roku. Dla porównania w 2015 roku było to 6,2%.

Patrząc na inwestycje z perspektywy branż (sekcji PKD) widać, że:

- ⬡ **inwestycje niezmiennie pozostają domeną przemysłu.** W trzech pierwszych kwartałach 2024 roku największe nakłady w Małopolsce poniosły przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (sekcja D – 39,4% ogółu nakładów w województwie) wyprzedzając przedsiębiorstwa zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (sekcja C – 36,4%). Udział pozostałych branż nie przekroczył 8%,
- ⬡ **w perspektywie ostatniego roku wzrost nakładów odnotowano w 4 branżach**, tj. informacji i komunikacji (sekcja J – o 54,3%, po tym jak rok wcześniej zmniejszyły się o 57% względem 2022 roku), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (sekcja E – o 52,6%), handlu (sekcja G – o 12,3%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (sekcja D – o 4,1%),
- ⬡ **w stosunku do 2023 roku nakłady zmniejszyły się w 6 branżach.** Najbardziej w transporcie i gospodarce magazynowej (sekcja H – o 42,2%), obsłudze rynku nieruchomości (sekcja L – o 29,5%) oraz budownictwie (sekcja F – o 18,4%),
- ⬡ **na przestrzeni ostatnich 10 lat nakłady inwestycyjne w większości branż się zwielokrotniły:** podwoiły (w przetwórstwie przemysłowym – sekcja C), lub nawet potroiły (w budownictwie – sekcja F i wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – sekcja D), a tylko w jednej branży zmalały – transporcie i gospodarce magazynowej (sekcja H – o 2,5%).

Podobnie jak przed rokiem, **w trzech pierwszych kwartałach 2024 roku małopolskie przedsiębiorstwa najwięcej zainwestowały w maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 4 656,4 mln zł.** W stosunku do analogicznego okresu 2023 roku ta kwota była o 1,8% większa. Wzrosły także nakłady na budynki i budowle (o 4,4%). W 2024 roku małopolskie przedsiębiorstwa wyraźnie ograniczyły natomiast nakłady na środki transportu (o 31,9%), choć jeszcze rok wcześniej dynamicznie je zwiększały (o 35,7%). Dane obrazuje poniższy wykres.

WYKRES 7. Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w małopolskich przedsiębiorstwach (w mln zł) w trzech pierwszych kwartałach 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Zatrudnienie

Sytuacja demograficzna

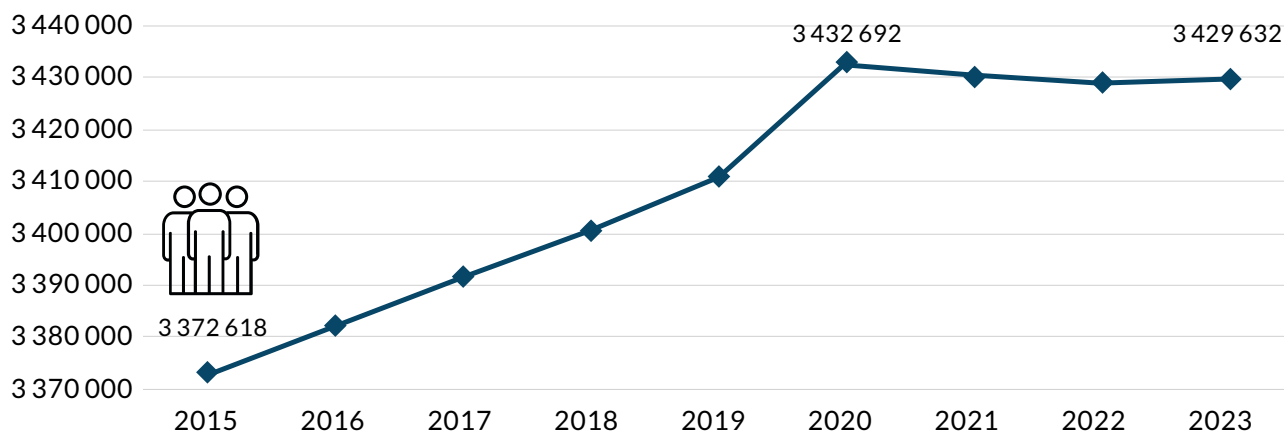

Niewielki wzrost liczby mieszkańców Małopolski

Na koniec 2023 roku Małopolskę zamieszkiwało 3 429,6 tys. osób; o 618 osób więcej niż w 2022 roku. Oznacza to, że:

- zatrzymała się obserwowana w latach 2021-2022 tendencja spadkowa,
- liczba mieszkańców była nie tylko wyższa patrząc rok do roku, ale także porównując do 2015 (o 1,7%), pozostała jednak nieznacznie poniżej szczytowego poziomu z roku 2020 (o 0,1%),
- wobec obserwowanego w skali całego kraju wyraźnego trendu spadkowego (pomiędzy 2022 a 2023 rokiem liczba ludności zmniejszyła się o 0,3%), zwiększa się stopniowo udział Małopolan w populacji Polski – w 2023 wyniósł 9,1%, podczas gdy w 2015 roku 8,8%.

WYKRES 8. Liczba ludności w Małopolsce w latach 2014-2023

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sytuacja różniła się pomiędzy powiatami. Pomiędzy 2022 a 2023 rokiem **wzrost liczby mieszkańców wystąpił w siedmiu powiatach**: bocheńskim, krakowskim, mieście Krakowie

oraz powiatach limanowskim, myślenickim, nowosądeckim, a największy w powiecie wielickim (1,1%). **W pozostałych powiatach ubyło mieszkańców**, najwięcej w powiecie olkuskim (0,9%)⁴.

Małopolskie coraz starsi

Małopolska zalicza się do województw stosunkowo młodych demograficznie, na co wskazuje **wyższy niż średnio w kraju udział osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) i produkcyjnym (18-59/64 lata)** – o 1 p. proc., a **niższy w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej)** – o 1,9 p. proc.

Niemniej w efekcie zmniejszającej się dzietności i wydłużania trwania życia, podobnie jak w całym kraju, tak i w Małopolsce obserwuje się procesy starzenia się ludności. Porównując sytuację w województwie w 2015 i 2023 roku widać, że **odsetek mieszkańców**:

w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) zwiększył się z 18,9% do 19,2%, tj. o 0,3 p. proc.,

w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) zmniejszył się z 62,4% do 59,4%, tj. o 3 p. proc.

w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) zwiększył się z 18,6% do 21,4%, tj. o 2,8 p. proc.

Systematycznie **rośnie także mediana wieku**⁵. **W 2023 roku wyniosła w Małopolsce 41,2 lat**, co oznacza, że była :

- wyższa niż rok wcześniej, gdy wyniosła 40,7 lat,
- wyższa niż w 2015 roku, gdy wyniosła 38,6 lat,
- niższa niż średnio w kraju, gdzie wyniosła 42,8 lata,
- niższa wśród mieszkańców wsi (40,1 lat), niż mieszkańców miast (42,3 lat),
- niższa wśród mężczyzn (39,9 lat), niż kobiet (42,5 lat)⁶.

⁴ Por. [Stan i ruch naturalny ludności w województwie małopolskim w 2023 r.](#), Urząd Statystyczny w Krakowie, dostęp: 18.04.2025

⁵ Mediana wieku wskazuje przeciętny wiek osób w danej zbiorowości (np. zamieszkującej określone terytorium). Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła. Por. [Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#), GUS, dostęp: 09.04.2023

⁶ Opracowanie własne na podstawie [Stan i ruch naturalny ludności w województwie małopolskim w 2023 r.](#), GUS, dostęp: 31.03.2025 oraz danych BDL

Aktywność zawodowa

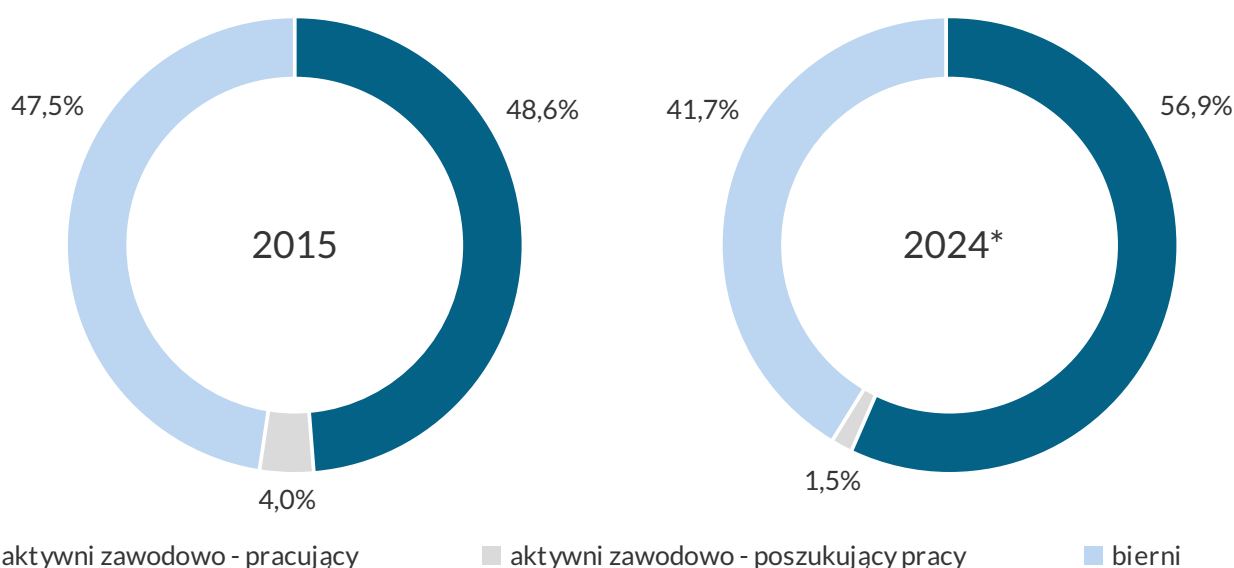

Większa aktywność zawodowa

Analizując sytuację zawodową mieszkańców Małopolski w wieku 15-89 lat, widać systematyczną poprawę. Na przestrzeni ostatniej dekady regularnie przybywało osób aktywnych zawodowo, czyli takich, które pracują lub pracy poszukują. **W 2024 roku zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła w województwie 1 584 tys. osób i była o 4,2% większa niż przed rokiem**, a także o 18,5% większa niż 10 lat wcześniej. Zdecydowanie przeważały w niej osoby, które miały pracę (stanowiły 97,5% aktywnych zawodowo) nad tymi, którzy dopiero jej szukali, czyli bezrobotnymi (2,5% aktywnych zawodowo)

Poniższy wykres przedstawia strukturę ludności Małopolski według sytuacji na rynku pracy.

WYKRES 9. Struktura ludności w wieku 15-89 lat w Małopolsce według aktywności ekonomicznej w roku 2015 i 2024

*obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych

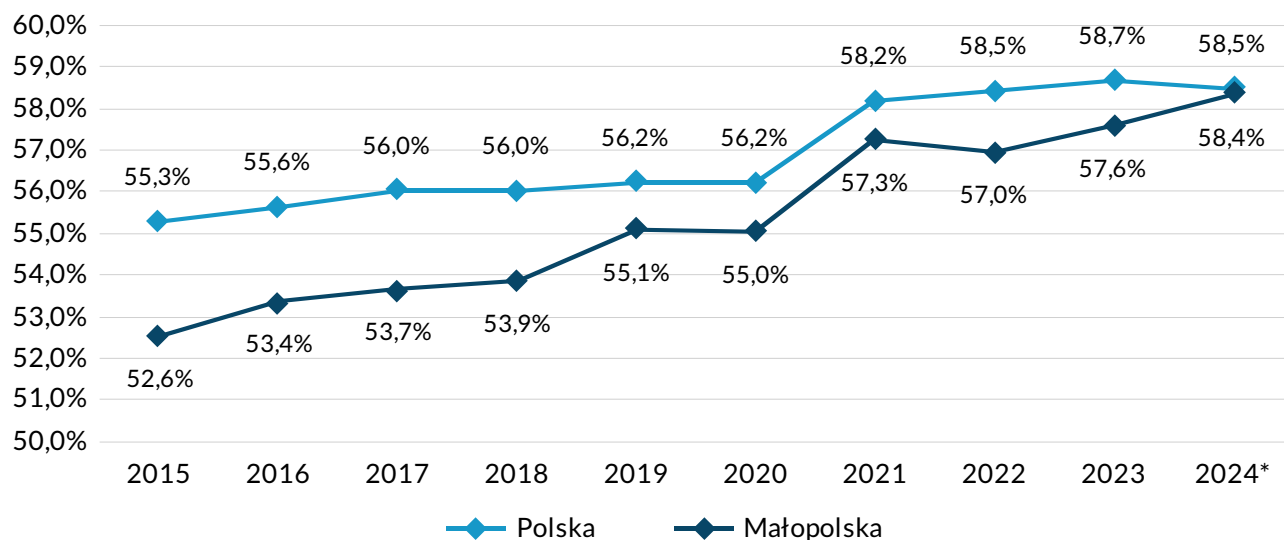
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Aktywni zawodowo stanowili w Małopolsce 58,4%⁷ ogółu ludności w wieku 15-89 lat, czyli o 0,8 p. proc. więcej niż w 2023 roku oraz o 5,8 p. proc. więcej niż w 2015 roku. **Poziom aktywności zawodowej zbliżył się tym samym do średniej krajowej**, która w 2024 roku wyniosła 58,5%. Zmniejszenie różnicy pomiędzy Małopolską i Polską jest wynikiem spadku współczynnika w kraju (o 0,2 p. proc. w stosunku do 2023 roku), przy jednoczesnym wzroście w województwie.

⁷ Wartość ta nazywana jest także współczynnikiem aktywności

Więcej danych pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 10. Średnioroczny współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat w Małopolsce i Polsce w latach 2015-2024

*obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Pracujący

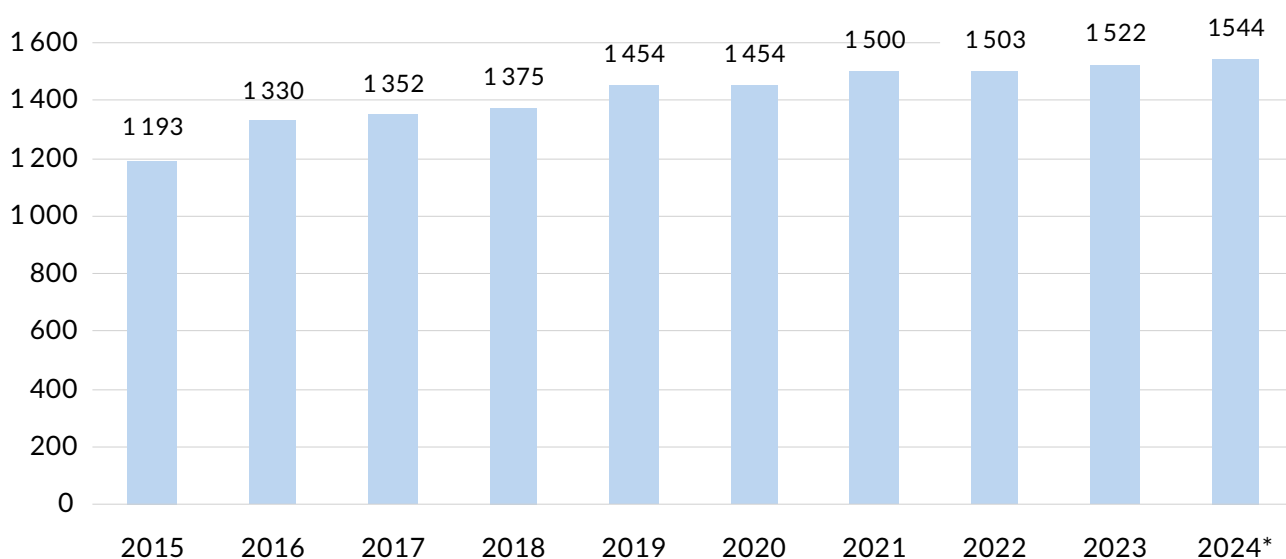
Rekordowo dużo pracujących

Zbiorowość pracujących w Małopolsce powiększa się niemal nieprzerwanie od 10 lat.

W 2024 roku liczyła 1 544 tys. osób – najwięcej w ciągu ostatniej dekady. Oznacza to, że:

- była o 22 tys. osób (1,4%) większa niż rok wcześniej,
- a także o 351 tys. osób (29,4%) większa niż w 2015 roku.

Dane obrazuje poniższy wykres.

WYKRES 11. Liczba pracujących w Małopolsce w latach 2015-2024 (w tys.)

*obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Pomiędzy 2023 a 2024 rokiem przybyło zarówno pracujących kobiet, jak i mężczyzn, pracujących mieszkańców wsi i miast.

Analizując zmiany, jakie dokonały się w grupie pracujących na przestrzeni ostatniej dekady, warto zauważyć, że:

- 🔷 **przeważają mężczyźni** (w 2024 roku stanowili 53,4%), ale dystans stopniowo maleje, rok wcześniej udział mężczyzn w ogóle pracujących wyniósł 53,7%, a w 2015 54,7%
- 🔷 **przeważają mieszkańcy miast** – ich udział od 2016 roku ustabilizował się na poziomie ok. 52% i dokładnie tyle wyniósł w 2024 roku (w 2023 roku było to 52,2%, natomiast w 2015 roku udział był większy i wynosił 54,2%),
- 🔷 **przeważają osoby z wykształceniem wyższym**, a ich udział zdecydowanie rośnie – podczas gdy w 2015 wynosił 36,5%, w 2023 45,4%, to w 2024 roku już 46,2%,
- 🔷 **największą grupę stanowią osoby w wieku 35-44 lata** (w 2024 roku ich udział w ogóle pracujących wyniósł 29,4%), podczas gdy 10 lat wcześniej były to osoby młodsze, między 25 a 34 r.ż. (stanowiły wówczas 28,8% ogółu pracujących).
Generalnie – w konsekwencji procesów demograficznych – kolejny rok z rzędu wzrósł udział starszych pracujących (powyżej 35 r.ż.), a zmalał młodszych (do 34 r.ż.).

Stabilna praca najemna

Biorąc pod uwagę sytuację w IV kwartale 2024 roku⁸ charakter wykonywanej pracy przedstawiał się następująco:

- ⬡ największą zbiorowość pracujących tworzyli **specjaliści** – 445 tys. osób, a najmniejszą rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 42 tys. osób,
- ⬡ 71,1% osób pracowało w **pełnym wymiarze etatu**, tj. 40 godzin tygodniowo i więcej. Oznacza to znaczący spadek względem poprzedniego roku gdy było to 76,2%,
- ⬡ 83,3% ogółu pracujących **pracowało u kogoś** (byli to tzw. pracownicy najemni), pracodawcy i pracujący na własny rachunek stanowili 16,5% ogólnej liczby pracujących, co nie odbiega zasadniczo od struktury obserwowanej rok wcześniej gdy odnotowano odpowiednio 82,5% pracowników najemnych i 17,3% pracodawców.
- ⬡ Wśród pracowników najemnych 88,7% zatrudnionych wykonywało **pracę na czas nieokreślony**, co oznacza niewielkie zmniejszenie w stosunku do analogicznego okresu 2023 roku, gdy było to 89,1%⁹.

Wynagrodzenia

Dwucyfrowy wzrost średnich wynagrodzeń

W Małopolsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w 2024 roku średnio **8 606,99 zł**, co oznacza, że:

- ⬡ było o 10,4%, tj. 809,49 zł, wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim,
- ⬡ było o 4,1%, tj. 341,07 zł, wyższe niż średnio w Polsce
- ⬡ tylko w 2 województwach odnotowano wyższe wynagrodzenia: w mazowieckim (9 460,15 zł) i dolnośląskim (8 673,23 zł).

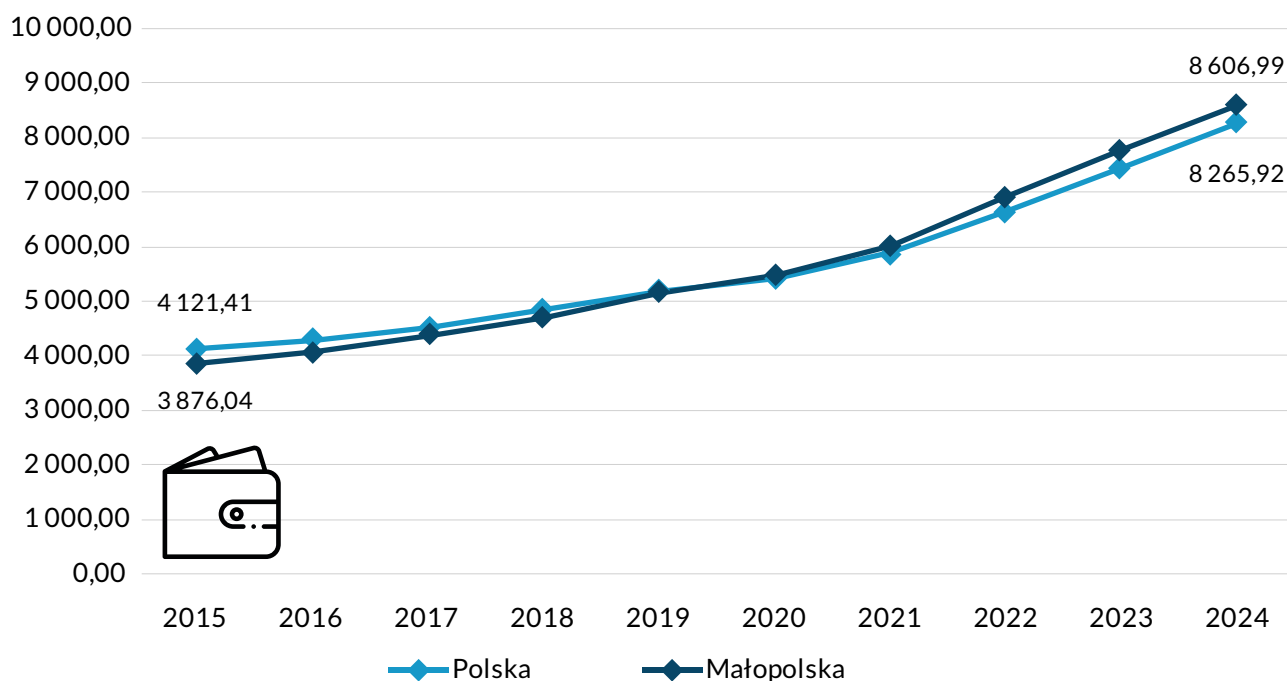
Porównując wynagrodzenia w województwie i kraju warto zwrócić uwagę, jak w ostatniej dekadzie zmieniał się dystans między nimi. W 2015 roku płace w województwie były niższe niż przeciętnie w Polsce (o 6%). Od 2020 utrzymują się na wyższym poziomie. Jednak w 2024

⁸ Brak możliwości uogólnienia danych dla całego roku

⁹ Por. [Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim - 4 kwartał 2024 r.](#), Urząd Statystyczny w Krakowie, dostęp: 04.04.2025

roku zmniejszyła się różnica między wartościami dla kraju i Małopolski (z 4,7% w 2023 roku do 4,1% w 2024), co może zapowiadać zmianę trendu. Szczegóły obrazuje poniższy wykres.

WYKRES 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w Polsce i Małopolsce w latach 2014-2023

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Rzeczywiste wynagrodzenia niższe od średniej

Od początku 2024 roku GUS udostępnia dla województw także dane o medianie wynagrodzeń, dzięki czemu możliwa jest pełniejsza analiza zarobków. Przedstawiana wyżej średnia, wrażliwa na wartości skrajne, wyliczana dla przedsiębiorstw zatrudniających 9 i więcej pracowników, obrazuje sytuację w przodującej pod względem rozwoju ekonomicznego części gospodarki. Natomiast **mediana wyliczana dla całej zbiorowości zatrudnionych otrzymujących wynagrodzenie pokazuje bardziej zbilansowany obraz.**

Biorąc pod uwagę sytuację na koniec III kwartału 2024 roku, w Małopolsce mediana wynagrodzeń w gospodarce narodowej wyniosła 6739,84 zł¹⁰. Oznacza to, że połowie zatrudnionych zostało wypłacone wynagrodzenie wyższe niż ta kwota, a druga połowa otrzymała wynagrodzenie niższe. Ponadto analizując medianę dla województwa widać, że¹¹:

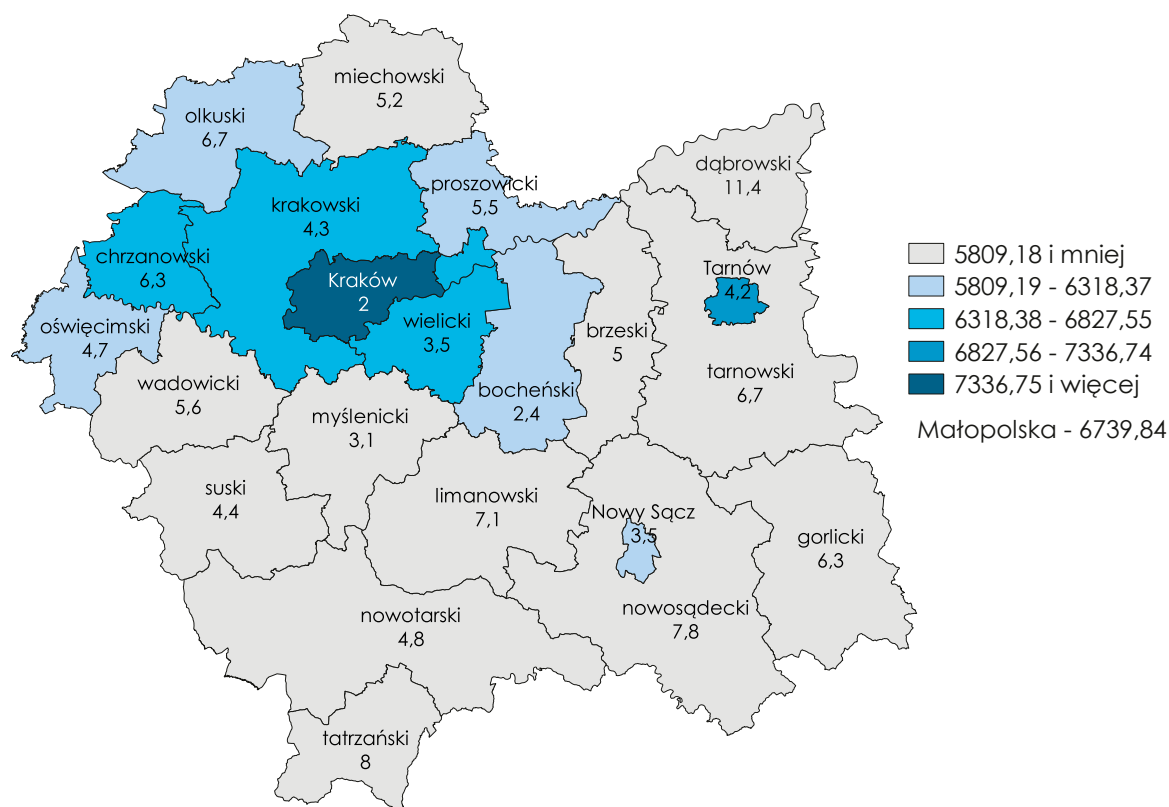
była wyższa niż średnio w kraju (o 56,69 zł – 0,8%)

¹⁰ Lokalizacja wg siedziby pracodawcy

¹¹ Por. [Rozkład wynagrodzeń w gospodarce narodowej we wrześniu 2024 r.](#), GUS, dostęp: 02.04.2025

- ⬡ była czwarta najwyższa w kraju za województwami: mazowieckim (7477,04 zł), dolnośląskim (6914,24 zł) i śląskim (6821,35 zł),
- ⬡ była wyższa dla mężczyzn niż dla kobiet (o 180,74 zł – 2,7%)
- ⬡ była najwyższa w sektorze usługowym (7027,56 zł), niższa w przemysłowym (6108,97), a najniższa w rolnictwie (5245,46 zł),
- ⬡ różniła się pomiędzy powiatami – najwyższa była w mieście Krakowie (7845,92 zł) i mieście Tarnowie (6914,59 zł), a najniższa w powiecie nowotarskim (5300 zł) i suskim (5396,04). Szczegóły pokazuje poniższa mapa.

MAPA 2. Mediana wynagrodzeń w powiatach Małopolski we wrześniu 2024 roku wg siedziby pracodawcy

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na opracowania Rozkład wynagrodzeń w gospodarce narodowej we wrześniu 2024 r., GUS

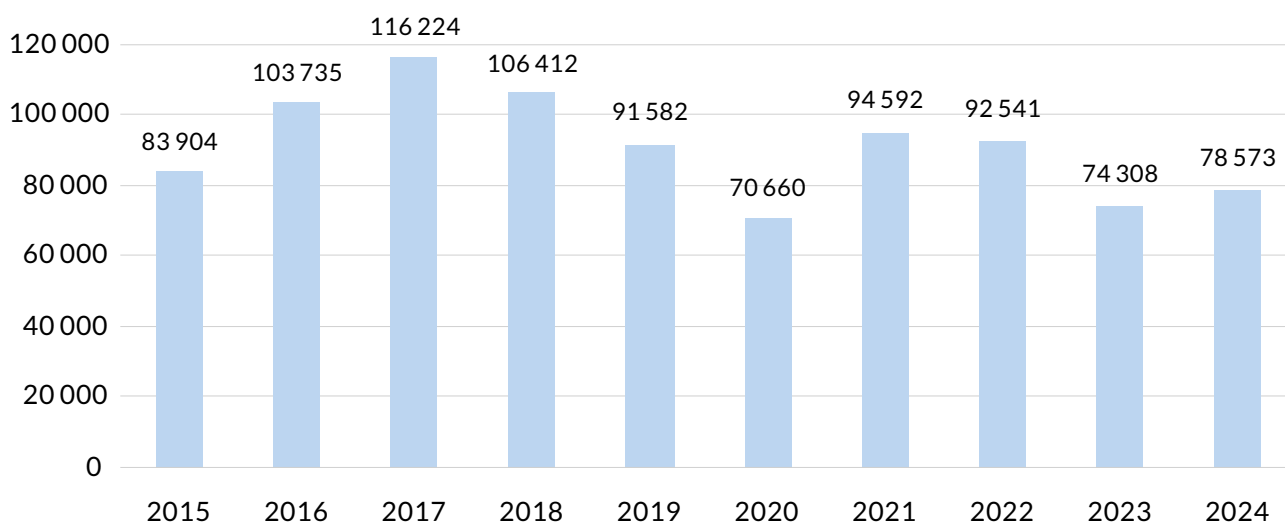
Oferty pracy

Więcej ofert pracy w urzędach

Aktywność rekrutacyjna pracodawców w 2024 roku pozostawała nadal ograniczona. Co prawda **do powiatowych urzędów pracy w Małopolsce trafiło więcej ofert pracy niż w roku ubiegłym (78,6 tys., tj. wzrost o 5,7%)**, jednak zdecydowanie mniej niż w 2021 i 2022, czy – rekordowym pod tym względem – roku 2017. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 13. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w Małopolsce w latach 2015-2024

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie sprawozdań o rynku pracy MRPIPS

Dodatkowo trzeba zauważyć, że wzrost ofert w urzędach pracy wynikał:

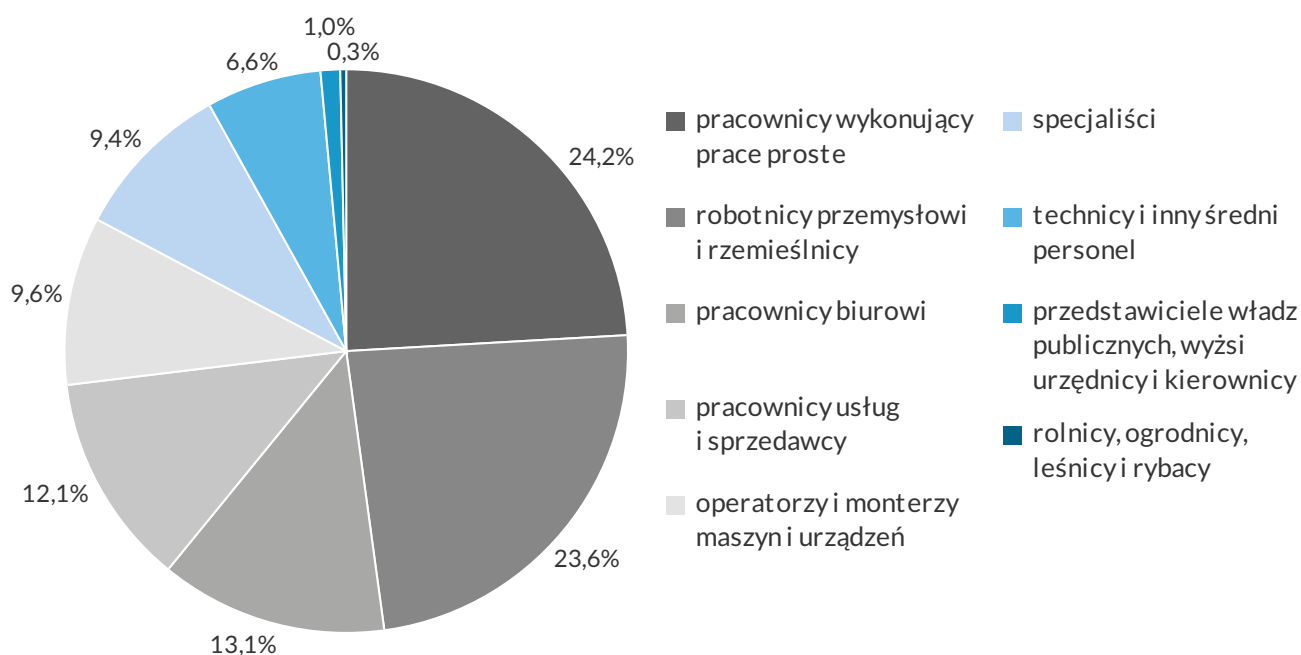
1. z **większej liczby ofert pracy subsydiowanej** – w 2024 roku pracodawcy zgłosili ich 14,3 tys., o 1,8% więcej niż przed rokiem. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 18,2% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej będących w dyspozycji powiatowych urzędów pracy w Małopolsce w 2024 roku. **Oznacza to, że pracodawcy częściej szukali pracowników licząc na swego rodzaju ulgi** (np. dofinansowanie kosztów stanowiska pracy),
2. z **większej liczby tzw. „testów rynku pracy”**, które umożliwiają zatrudnienie obcokrajowców. W 2024 roku do małopolskich urzędów pracy w trafiło 33,2 tys. ogłoszeń sprawdzających zainteresowanie kandydatów z Polski podjęciem pracy, tj. o 20,8% więcej niż w 2023 roku. W efekcie czego testy stanowiły 42,2% ogółu ofert (w 2023 – 36,9%). Po ich odjęciu, liczba ogłoszeń w dyspozycji PUP zmniejszyłaby się rok do roku o 3,1%.

W urzędach pracy oferty dla osób z niższymi kwalifikacjami

Do powiatowych urzędów pracy najczęściej trafiały w 2024 roku oferty dla pracowników wykonujących prace proste (24,2% ogółu ofert) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (23,6%). Rzadziej natomiast trafiały oferty dla techników (6,6%) czy specjalistów (9,4%). W poprzednich latach widać było taką samą tendencję. Szczegółową strukturę ofert z roku 2024 pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 14. Struktura ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w Małopolsce w 2024 roku, w podziale na wielkie grupy zawodów

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Prognozowania Polskiego Rynku Pracy oraz sprawozdań o rynku pracy MRPiPS

W stosunku do 2023 roku przybyło ofert dla pracowników biurowych (o 21,8% więcej r/r), specjalistów (o 16,8% więcej), operatorów (o 12,3%), pracowników wykonujących prace proste (o 11,0%) oraz robotników (o 9,7%).

W pozostałych grupach liczba ofert zgłoszonych do urzędów pracy w 2024 roku była mniejsza niż przed rokiem. Największy spadek, rzędu 10,7%, dotyczył wyższej kadry menedżerskiej. W poprzednich latach w tej grupie także było niewiele ofert, jednak w 2024 jeszcze ich ubyło. W efekcie czego udział ofert dla kierowników w ogóle ofert, jakimi dysponowały urzędy, wyniósł 1,0% (rok wcześniej było to 1,2%).

Ożywienie rekrutacji internetowych w drugiej połowie roku

Z ogólnopolskiego badania Grant Thornton monitorującego oferty pracy publikowane na 50 największych portalach wynika, że w pierwszej połowie 2024 roku pracodawcy ostrożniej niż w latach poprzednich podchodzili do rekrutacji nowych pracowników, natomiast od września ich aktywność wzrosła. W skali całego kraju, w lutym 2024 roku opublikowali o 21% mniej ofert niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, w grudniu o 11% więcej rok do roku.

W końcu 2024 roku największy wzrost liczby ofert pracy w ujęciu rocznym odnotowano wśród zawodów medycznych – o 49% więcej ofert względem grudnia 2023 roku. Spore wzrosty widoczne były również wśród zawodów prawniczych (19%) oraz pracowników fizycznych (16%). Z kolei spadek popytu w grudniu odnotowano w grupie zawodów w branży HR (-8% r/r) oraz IT (-2% rok do roku)¹².

Cyberbezpieczeństwo – kluczową dziedziną IT

Jednym z obszarów, który w ostatnich latach stał się niezwykle istotny jest cyberbezpieczeństwo. To właśnie w tym obszarze obecnie na rynku pracy poszukiwani są specjaliści, którzy będą w stanie zabezpieczyć nie tylko naszą infrastrukturę krytyczną, ale również wszelkie obiekty, w których przetwarzane są i analizowane dane.

Źródło: Joanna Jaworek-Korjakowska, prof. AGH

Zwolnienia grupowe

Więcej zwolnień grupowych

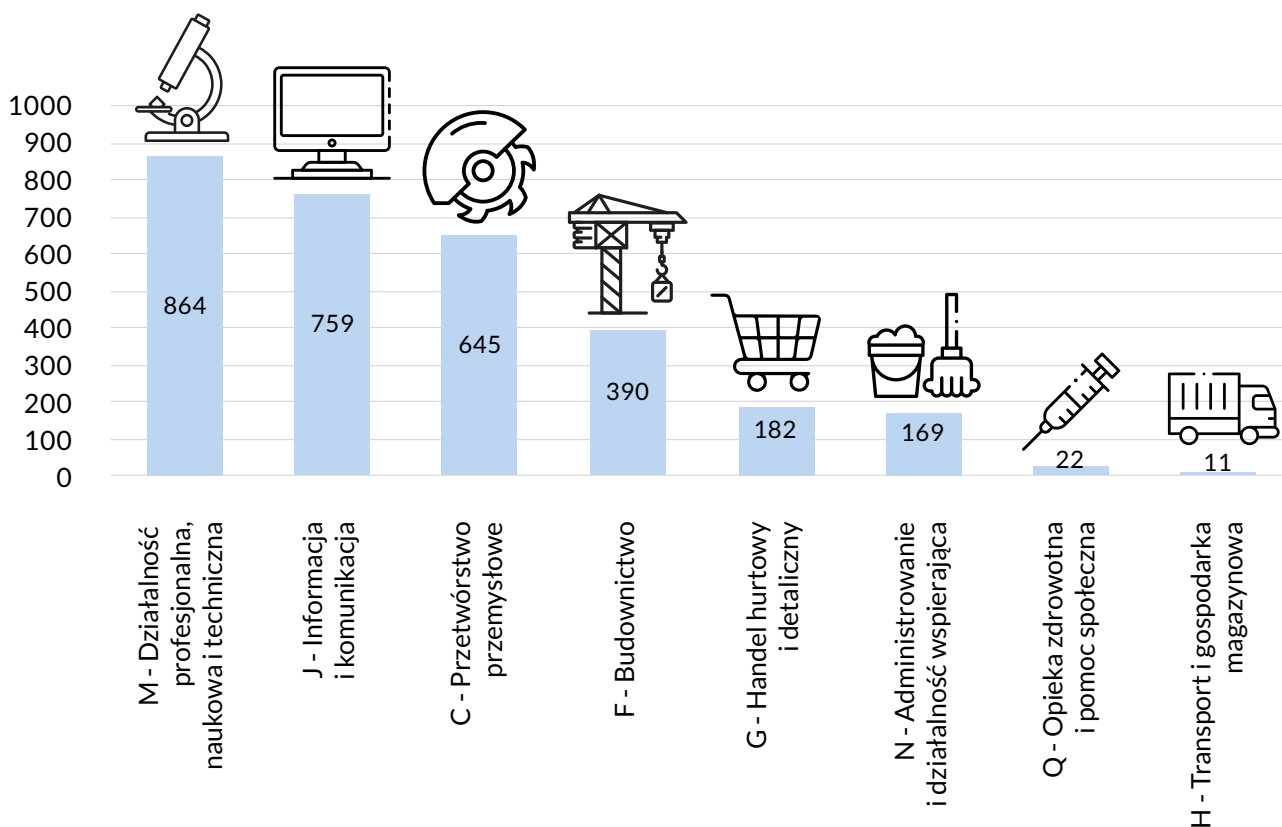
W sytuacji, gdy sporo firm ogłaszało nowe rekrutacje, równocześnie sporo redukowało zatrudnienie. Świadczy o tym zwiększona skala zwolnień grupowych.

¹² Por. [Oferty pracy w Polsce. Monitoring procesów rekrutacyjnych na polskim rynku pracy. EDYCJA LVI: Grudzień 2024](#), Grant Thornton, dostęp: 22.04.2025

W całym 2024 roku zamiar zwolnień grupowych zgłosiło w Małopolsce 26 pracodawców (w 2023 było ich 20). Dotyczyły one 3042 osób, podczas gdy w 2023 roku 1310, co oznacza wzrost na przestrzeni roku o 132,2%. Największa fala zgłoszeń miała miejsce w I kwartale, kiedy wpłynęły zawiadomienia o zamiarze zwolnienia 1289 osób (co stanowiło 42% ogółu zgłoszeń w 2024 roku). W II i III kwartale sytuacja się ustabilizowała. Natomiast w IV kwartale ponownie widać było wzrosty – pracodawcy zgłosili zamiar zwolnienia 730 osób (24% ogółu zgłoszeń w 2024 roku).

Najwięcej zgłoszeń zwolnień grupowych, które miały miejsce w 2024 roku w Małopolsce, dotyczyło pracujących w sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (28,4% - 864 osoby), J – informacja i komunikacja (25,0% - 759 osób) oraz C – przetwórstwo przemysłowe (21,2% - 645 osób). Szczegóły przedstawia poniższy wykres.

WYKRES 15. Liczba osób zgłoszonych do zwolnienia w ramach zwolnień grupowych w Małopolsce w roku 2024 roku w podziale na sekcje PKD

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z powiatowych urzędów pracy w Małopolsce

Z obserwacji rynku pracy wynika, że liczba zgłoszonych do zwolnienia pracowników jest wyższa niż faktycznie zrealizowane zwolnienia. Jest to między innymi wynik odstąpienia niektórych pracodawców od pierwotnych zamierzeń dokonania redukcji zatrudnienia. W 2024 roku zrealizowano zwolnienia grupowe w 21 zakładach obejmujące 2164 osoby.

Co jednak ważne, **zwiększona fala zwolnień grupowych nie przełożyła się na wzrost bezrobocia i bierności** (por. rozdz. Bezrobocie i bierność zawodowa), co oznacza, że rynek pracy pozostał chłonny.

Zwolnienia jako odroczony efekt kryzysów

Na obecny stan rzeczy złożyło się kilka czynników, począwszy od rządowych programów wsparć dla firm w czasie COVID-19. Z danych Eurostatu widać, że w latach 2020-22 bankructw i restrukturyzacji było mało. Gdy potem firmy zderzyły się ze wzrostami kosztów, presją inflacyjną, te puchnące koszty zaczęły się przekładać na rentowności biznesów

Źródło: Andrzej Kubisiak, wicedyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego, [Tysiące osób tracą pracę. Oto nowa mapa zwolnień](#), money.pl

Imigranci

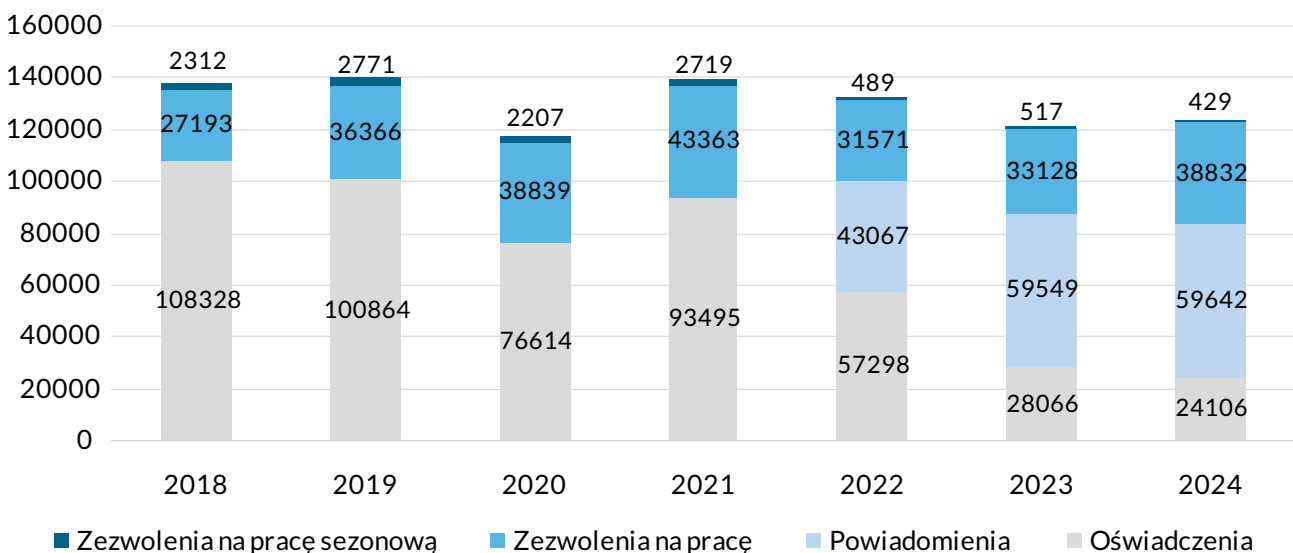
Duże zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców

Wobec pogarszającej się sytuacji demograficznej i widocznych w wielu branżach deficytów kadrowych, małopolscy przedsiębiorcy wspomagali się zatrudniając pracowników z zagranicy¹³. **Od stycznia do grudnia 2024 roku odnotowano w Małopolsce 123 009**

¹³ Swobodny dostęp do polskiego rynku pracy mają obywatele Unii Europejskiej, Islandii, Norwegii, Liechtensteinu (w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego) oraz Szwajcarii – przysługuje im prawo do pracy na takich samych warunkach, jakie mają zastosowanie do obywateli Polski. Obywatele innych państw mogą pracować w Polsce, jeżeli przedsiębiorca, który chce ich zatrudnić, uzyska dla nich odpowiednie zezwolenie na pracę albo cudzoziemiec posiada zezwolenie jednolite na pobyt czasowy i pracę. Wyjątek od tej zasady obejmuje obywateli pięciu krajów: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy. Obywatele tych państw mogą legalnie pracować na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu pracy cudzoziemcowi bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Ponadto dla obywateli Ukrainy oraz dla ich małżonków wprowadzono dodatkowe ułatwienia w legalizacji zatrudnienia (tzw. powiadomienia), o ile przybyli do Polski z terytorium Ukrainy od 24 lutego 2022 r. i deklarują zamiar pozostania w Polsce. Por. [Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce w 2022 roku](#), GUS, dostęp: 28.02.2024

dokumentów legalizujących zatrudnienie cudzoziemców¹⁴. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost (o 1,4%). Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres, przy czym trzeba zaznaczyć, że śledzenie długoterminowych trendów utrudniają zmiany prawne wprowadzane w analizowanym okresie¹⁵.

WYKRES 16. Dokumenty legalizujące pracę cudzoziemców wydane w Małopolsce w latach 2018-2024

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z systemu analityczno-raportowego CeSAR [data pobrania danych 14.02.2024 i 27.03.2025]

Zmiana profilu imigrantów i charakteru podejmowanej pracy

Napływ migrantów zarobkowych do Małopolski zmieniał się znacząco na przestrzeni lat, na co zasadniczy wpływ miały pandemia COVID-19, potem pełnoskalowa wojna w Ukrainie, ale też sytuacja gospodarcza w Polsce i na świecie. Porównanie dokumentów legalizujących pracę cudzoziemców wydanych w 2019 roku, a więc przed pandemią oraz rosyjską pełnoskalową inwazją na Ukrainę, z wydanymi w 2024 roku pokazało m.in. że:

Zmniejszyła się dominacja mężczyzn – w 2024 roku 60,3% dokumentów legalizujących zatrudnienie obcokrajowców dotyczyło mężczyzn, podczas gdy w 2019 – 67,5%. Jest to

¹⁴ Liczonych łącznie oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, zezwoleń na pracę, zezwoleń na pracę sezonową oraz powiadomień o zatrudnieniu obywatela Ukrainy, stanowiących główne formy legalizacji pracy cudzoziemców.

¹⁵ Z dniem 29 stycznia 2022 roku weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wydłużająca możliwość powierzenia pracy cudzoziemcowi z 6 do 24 miesięcy. Natomiast 25 października 2022 r., na podstawie rozporządzeń Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, Federacja Rosyjska została wykreślona z listy 6 państw, których obywatele mogą być zatrudniani na zasadach uproszczonych.

spowodowane w głównej mierze feminizacją napływu cudzoziemców z Ukrainy (dokumenty dla mężczyzn stanowiły 45,8% ogółu dokumentów legalizujących pracę Ukraińców, w 2019 – 66,1%). W przypadku pozostałych nacji niezmiennie dominowali mężczyźni, a ich udział w ogóle dokumentów wahał się między 2019 a 2024 rokiem w przedziale 76,5%-80,3% - w 2024 było to dokładnie 79,2%.

Zwiększyła się różnorodność narodowościowa – nadal największą grupę stanowili obywatele Ukrainy, dla których wydano w 2024 56,7% ogółu dokumentów legalizujących zatrudnienie. Jednak ich udział wyraźnie się zmniejszył – w 2023 roku wyniósł 59,9%, a w 2019 roku aż 88,3%. W to miejsce zwiększyła się między innymi grupa migrantów z Kolumbii, którzy jeszcze 6 lat temu stanowili marginalną zbiorowość (dla której w 2019 roku wydano jedynie 14 dokumentów, co nie stanowiło nawet dziesiątej procenta udziału), a w 2024 trzecią co do liczebności dokumentów (z udziałem na poziomie 5,4%). W przypadku obywateli Białorusi (drugich w tym zestawieniu) warto zauważyć, że w latach 2019-2022 wyraźnie zwiększał się ich udział, natomiast od 2023 spada. W 2024 roku wyniósł 6,4%, o 4,3 p. proc więcej niż w 2019 roku, ale o 0,7 p. proc mniej niż w 2023 roku. Ponadto wśród 10 krajów z największą liczbą wydanych dokumentów legalizujących zatrudnienie stałe miejsce znalazły kraje Dalekiego Wschodu: Filipiny, Indie, Nepal, Indonezja. Szczegóły pokazuje poniższa tabela.

TABELA 1. Udział dokumentów legalizujące pracę cudzoziemców* odnotowanych w Małopolsce w roku 2019, 2023 i 2024 wg obywatelstwa imigrantów

Obywatelstwo	Udział w ogóle dokumentów legalizujących zatrudnienie 2019	Udział w ogóle dokumentów legalizujących zatrudnienie 2023	Udział w ogóle dokumentów legalizujących zatrudnienie 2024
Ukraina	88,3%	59,9%	56,7%
Białoruś	2,1%	7,8%	6,4%
Kolumbia	0,0%	1,7%	5,4%
Filipiny	0,4%	1,9%	4,4%
Gruzja	2,8%	4,6%	4,0%
Indie	0,5%	3,5%	3,3%
Nepal	0,3%	2,8%	2,6%
Uzbekistan	0,2%	3,0%	2,5%
Mołdawia	2,9%	1,9%	1,8%
Indonezja	0,0%	0,7%	1,3%

*łącznie oświadczeń, powiadomień, zezwoleń na pracę oraz zezwoleń na pracę sezonową

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z systemu analityczno-raportowego CeSAR [data pobrania danych 14.02.2024 i 27.03.2025]

Profil migrantów zarobkowych z Kolumbii

Analizując dokumenty legalizujące zatrudnienie dotyczące obywateli Kolumbii widać, że w 2024 roku:

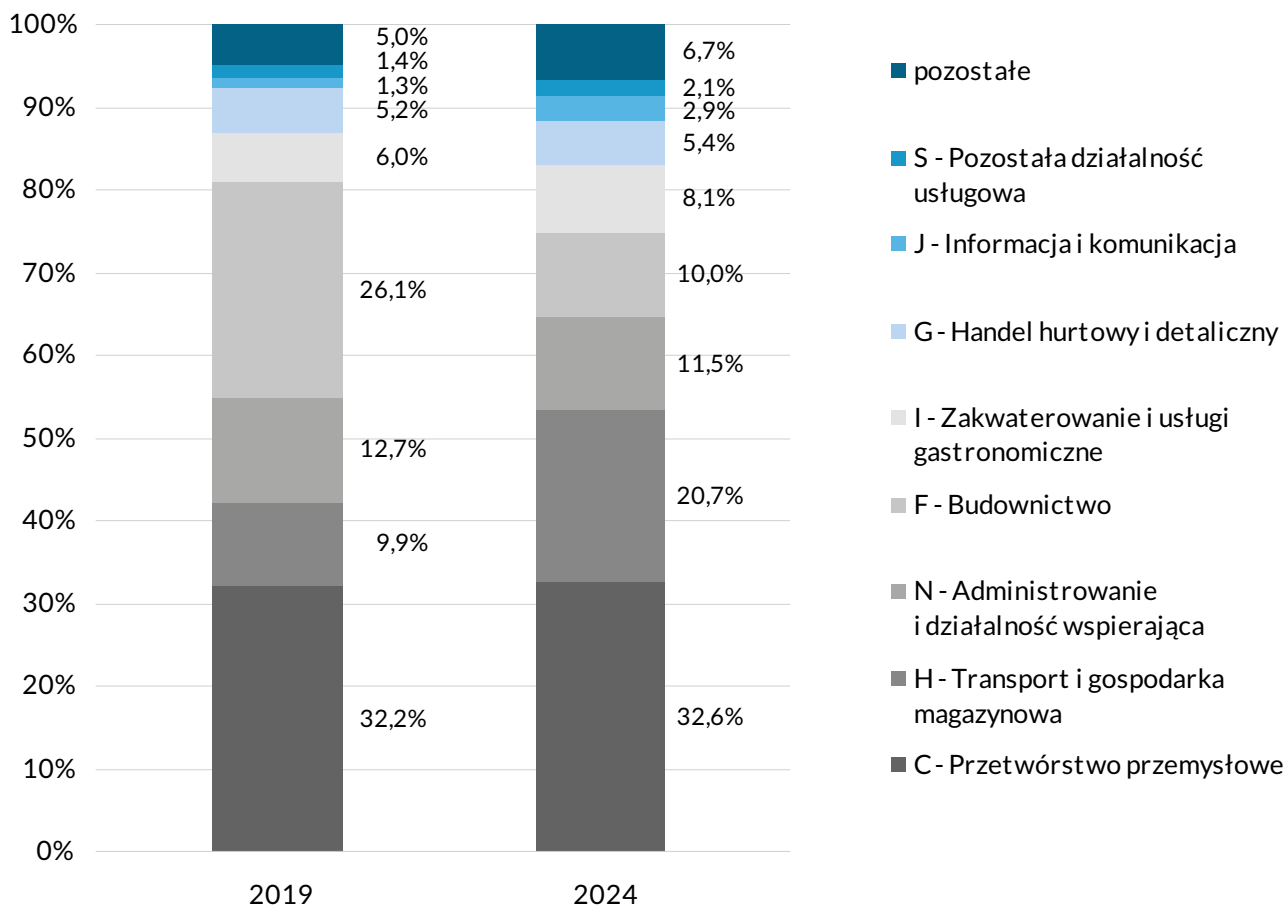
- ⬡ 71,3% dotyczyło mężczyzn,
- ⬡ 90,3% osób w wieku do 44 lat,
- ⬡ 86,3% dotyczyło pracy w sekcji C-przetwórstwo przemysłowe (w 2023 r. było to 97,7% więc r/r zwiększyła się różnorodność branżowa). 7,4% dotyczyło zatrudnienia w sekcji H-transport i gospodarka magazynowa, 3,4% w sekcji N-administrowanie i działalność wspierająca,
- ⬡ 80,5% to były stanowiska dla pracowników wykonujących prace proste, a 14,2% dla robotników przemysłowych i rzemieślników.

Źródło: obliczenia własne WUP Kraków na podstawie danych z CeSAR

Nie zmieniła się struktura wiekowa – podobnie jak w 2019, tak i w 2024 roku, dokumenty legalizujące pracę były wydawane najczęściej osobom w wieku przypadającym na największą aktywność zawodową, czyli: 25-34 lata (odpowiednio w 2019 – 31,1%, w 2024 – 29,3%) oraz 35-44 lata (odpowiednio w 2019 – 26,4%, w 2024 – 27,6%).

Zmniejszył się udział budownictwa, a zwiększył transportu – pomiędzy 2019 a 2024 rokiem największe zmiany zaszły w sekcji F-budownictwo, która zmniejszyła swój udział w ogóle dokumentów legalizujących zatrudnienie o 16,1 p. proc oraz w sekcji H-transport i gospodarka magazynowa, która z kolei zwiększyła udział o 10,8 p. proc. Zarówno w 2019, jak i 2024 roku, najwięcej dokumentów legalizujących zatrudnienie dotyczyło podjęcia pracy w sekcji C-przetwórstwo przemysłowe (odpowiednio 32,2% w 2019 i 32,6% w 2024 roku). Szczegóły przedstawia poniższy wykres.

WYKRES 17. Struktura dokumentów legalizujących pracę cudzoziemców* odnotowanych w Małopolsce w roku 2019 i 2024 wg branży (sekcji PKD)

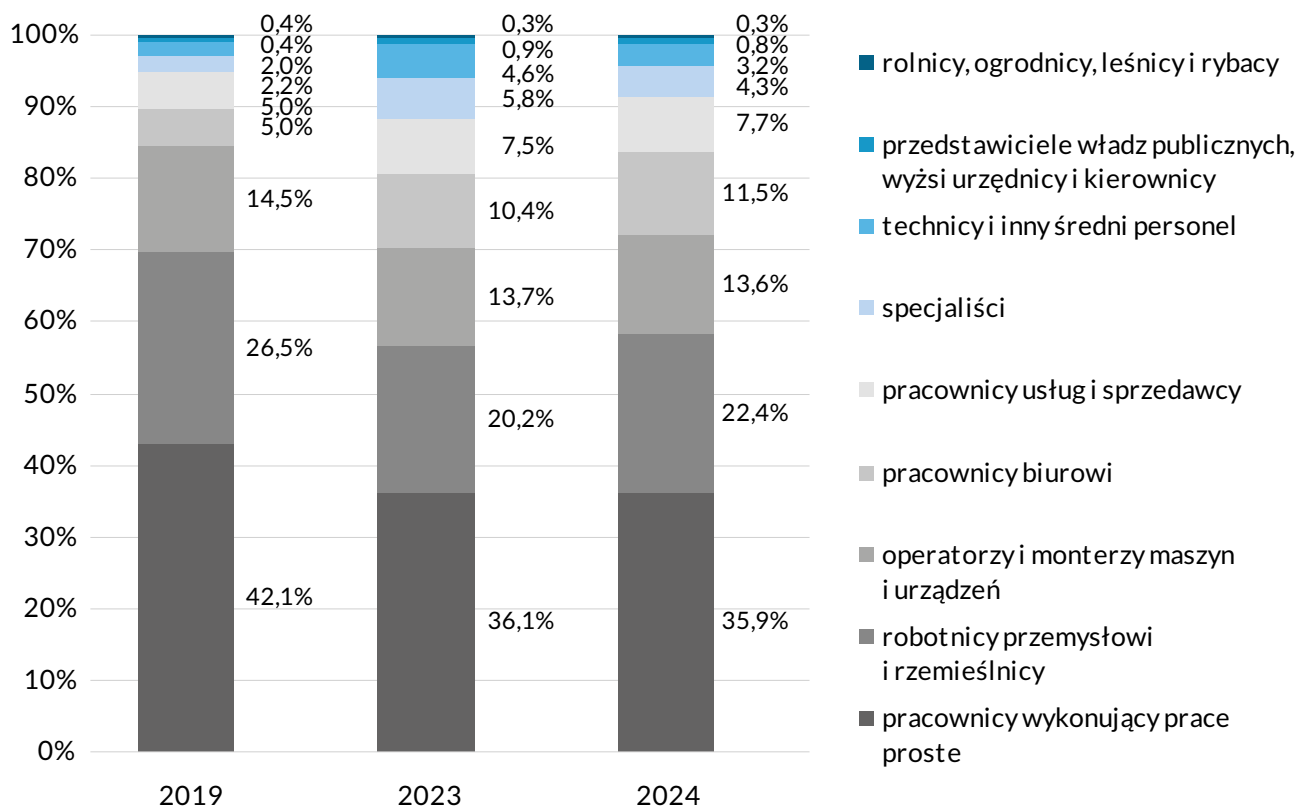

*łącznie oświadczeń, powiadomień, zezwoleń na pracę oraz zezwoleń na pracę sezonową

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z systemu analityczno-raportowego CeSAR [data pobrania danych 14.02.2024 i 27.03.2025]

Zmniejszył się udział prac prostych, zwiększył biurowych i usługowych – cudzoziemcy, którzy w 2024 roku otrzymali dokument legalizujący zatrudnienie najczęściej podejmowali pracę w charakterze pracowników wykonujących prace proste (35,9% ogółu dokumentów) oraz robotników przemysłowych (22,4%). W stosunku do 2019 ich udział wyraźnie się zmniejszył (odpowiednio o 6,2 p. proc. i 4,1 p. proc.). Regularną tendencję wzrostową obserwowano natomiast w grupie pracowników biurowych (ich udział zwiększył się z 5,0% w 2019 do 10,4% w 2023 roku oraz 11,5% w 2024) oraz pracowników usług i sprzedawców (ich udział zwiększył się z 5,0% w 2019 do 7,5% w 2023 oraz 7,7% w 2024 roku). W przypadku kadry menedżerskiej, specjalistów i techników w latach 2019-2023 przeważała tendencja wzrostowa. W efekcie na przestrzeni 6 lat ich udział zwiększył się odpowiednio o: 0,4 p. proc., 2,1 p. proc., oraz 1,2 p. proc. Jednakże w ostatnim roku w każdej z tych grup odnotowano spadek – ich udział zmniejszył się względem 2023 roku. Może to zapowiadać kolejną zmianę trendu. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 18. Dokumenty legalizujące pracę cudzoziemców* odnotowane w Małopolsce w roku 2019, 2023 i 2024 wg wielkich grup zawodów

*łącznie oświadczeń, powiadomień, zezwoleń na pracę oraz zezwoleń na pracę sezonową

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z systemu analityczno-raportowego CeSAR [data pobrania danych 14.02.2024 i 27.03.2025]

Wzrastający udział obcokrajowców w zatrudnieniu w Polsce

Jak wynika z analiz przeprowadzonych na podstawie danych ZUS, w październiku 2024 roku cudzoziemcy stanowili w Polsce 6,9% ogółu pracujących podlegających ubezpieczeniu społecznemu (w 2022 było to 6,6%).

Mieszkający w Małopolsce pracujący cudzoziemcy stanowili w październiku 2024 roku 5,5% ogółu pracujących mieszkańców województwa .

Źródło: Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce w październiku 2023 i 2024 r. oraz obliczenia własne na podstawie Pracujący w gospodarce narodowej w Polsce w październiku 2024 r., GUS

Szara strefa

Mniejsza szara strefa

Szara strefa, czyli prowadzenie działalności gospodarczej poza oficjalnym obiegiem podlegającym rejestracji i kontroli państwa, istnieje od kiedy powstawały struktury państwowe, gdyż ludzie uzyskujący dochody niechętnie dzielą się nimi z państwem¹⁶.

Wielkość szarej strefy w Polsce zmieniała się na przestrzeni ostatniej dekady. Za Instytutem Prognoz i Analiz Gospodarczych (IPAG) można wyróżnić następujące okresy:

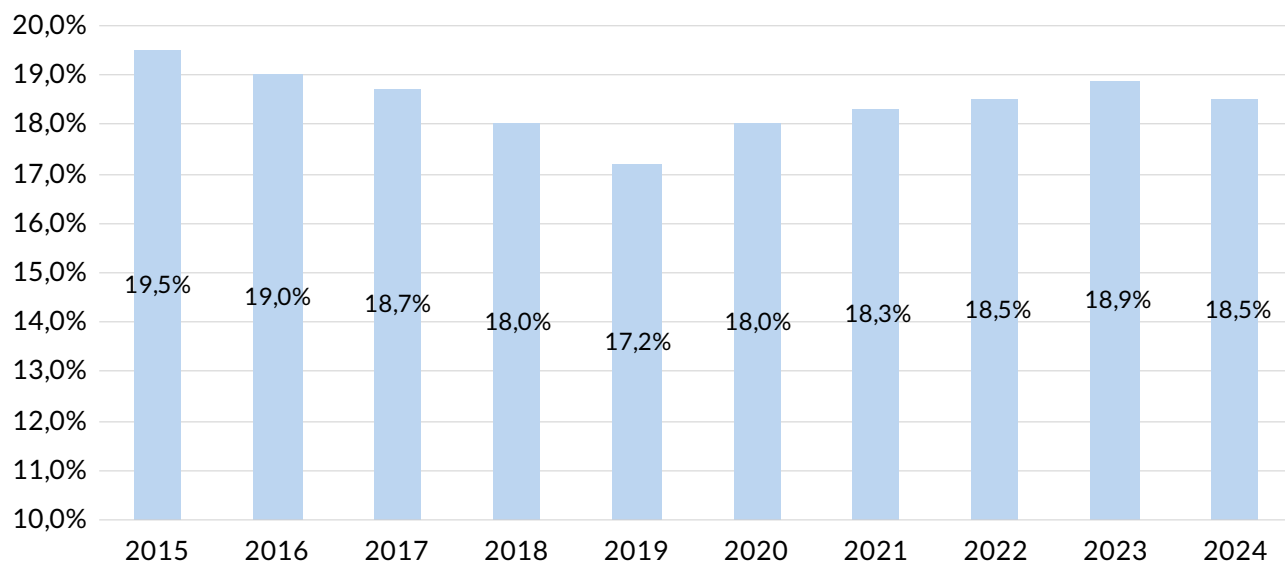
- ⬡ **przed pandemią** (w latach 2015-2019) udział szarej strefy w PKB Polski **zmniejszył się z 19,5 do 17,2%** głównie za sprawą: korzystnej koniunktury gospodarczej zachęcającej przedsiębiorstwa do prowadzenia legalnej działalności, uszczelnienia systemu podatkowego, a także skutecznej walki z produkcją i handlem narkotykami i „dopalaczami”, spadku przemytu papierosów i paliwa, ograniczeniu nielegalnego hazardu,
- ⬡ **w trakcie pandemii COVID-19** (w latach 2020-2021) nastąpiło przełamanie korzystnej tendencji i **wzrost szarej strefy do poziomu 18,3%** w 2021. Przyczyniły się do tego m.in.: ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, omijanie zakazów administracyjnych, niższa mobilność społeczna, skutkująca ogólnie mniejszym popytem, ogólnie słabsza koniunktura gospodarcza, oznaczająca niższe zyski przedsiębiorstw i konieczność szukania oszczędności, wzrost płacy minimalnej, nielegalny obrót produktami i usługami związanymi stricte z pandemią (nielegalny handel szczepionkami, świadectwami szczepień itp.),
- ⬡ **po wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie** (w latach 2022-2023) **udział szarej strefy w PKB Polski jeszcze wzrósł i osiągnął w 2023 roku poziom 18,9%**. Było to spowodowane m.in.: kryzysem na rynku surowców energetycznych (niespotykanie wysokim poziomem ich cen), rosnącą dwucyfrową inflacją, wzrostem stóp procentowych i co za tym idzie kosztów kredytu, niejasnymi przepisami prawnymi utrudniającymi prawidłowe rozliczanie wynagrodzeń i naliczaniem składek, wzrost płacy minimalnej i ogólna presja na wynagrodzenia (związana z inflacją i niedoborem pracowników),
- ⬡ **w 2024 roku** według szacunków IPAG **udział szarej strefy zmniejszył się do 18,5%**. Poprawa była wynikiem lepszej koniunktury gospodarczej, niższej inflacji (co oznacza dla firm większą stabilność kosztów i mniejszą presję na wzrost wynagrodzeń),

¹⁶ Por. [Szara strefa 2024](#), Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych, dostęp: 07.04.2025

napływu środków unijnych z Krajowego Programu Odbudowy (KPO) skłaniającego wiele firm do rezygnacji z działalności w szarej strefie na rzecz ubiegania się o środki z KPO. Z drugiej strony, tendencję spadkową hamował dalszy wzrost minimalnego wynagrodzenia¹⁷.

Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 19. Udział szarej strefy w (w ujęciu IPAG) w polskiej gospodarce w latach 2015–2023 oraz szacunek na rok 2024

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z publikacji Szara strefa 2024, Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych

Nie tylko negatywne strony szarej strefy

Bezsprzecznie w wyniku szarej strefy traci budżet państwa oraz legalnie działająca konkurencja. Gdyby jednak wszystkie podmioty gospodarcze z szarej strefy miały funkcjonować w oficjalnej gospodarce, duża ich część nie byłaby w stanie przetrwać na rynku. W związku z tym, część strat budżetu jest iluzoryczna. Poza tym dzięki szarej strefie wiele osób ma szansę znalezienia jakiegokolwiek pracy zarobkowej lub powiększenia swoich dochodów.

Źródło: [Szara strefa 2024](#), Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych

¹⁷ Por. [Szara strefa 2024](#), Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych, dostęp: 07.04.2025

Bezrobocie i bierność zawodowa

Poziom bezrobocia

Rekordowo mało bezrobotnych

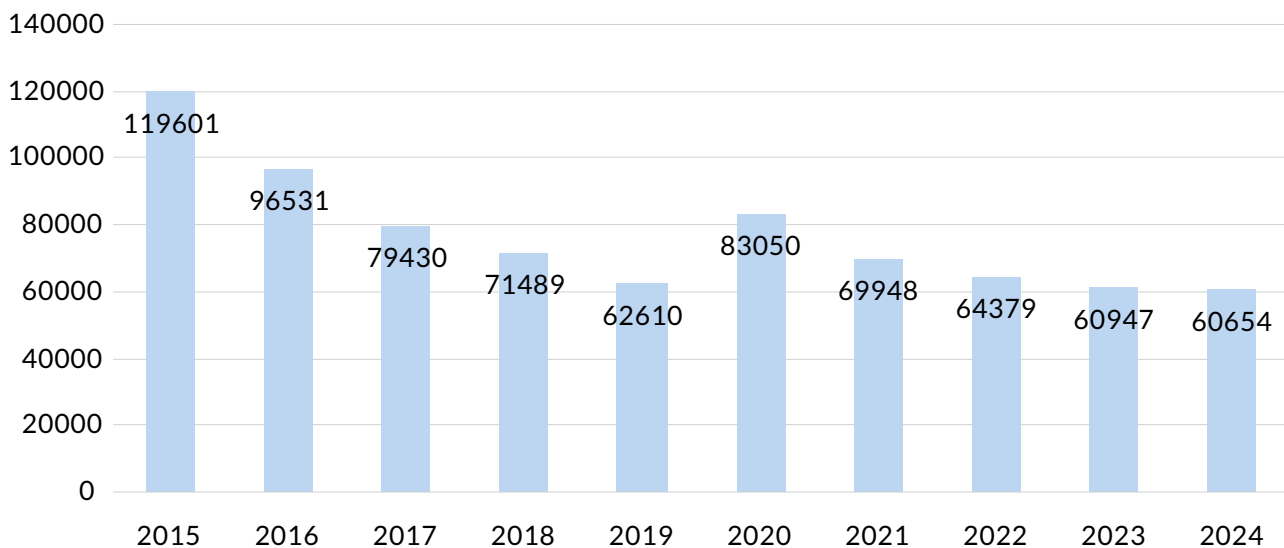
Dominująca na przestrzeni ostatniej dekady tendencja spadkowa w bezrobociu była kontynuowana także w 2024 roku. Dzięki temu na koniec grudnia, kolejny rok z rzędu, **odnotowano w Małopolsce rekordowo niską liczbę zarejestrowanych bezrobotnych, tj. 60,7 tys. osób**, o 293 osoby mniej niż w 2023 roku. W porównaniu do poprzednich lat, gdy z rejestrów ubywało nawet 20 tys. osób rok do roku, zmiana była więc niewielka. Wynika to z faktu, że baza odniesienia, czyli dane za rok 2023 były już na bardzo niskim poziomie i możliwości kolejnych spadków pozostają mocno ograniczone.

Podobne prawidłowości uwidoczniły się w całym kraju, stąd udział małopolskich bezrobotnych w ogóle bezrobotnych w Polsce przedstawia się stabilnie. W latach 2015-2024:

- udział Małopolski wahał się między 7,2% w 2019 roku a 7,9% w 2020 i 2022,
- udział Małopolski w 2024 roku wyniósł 7,7%, czyli tyle samo co w 2015.

Poniższy wykres prezentuje liczbę osób w rejestrach małopolskich urzędów pracy w ostatniej dekadzie.

WYKRES 20. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Małopolsce na koniec grudnia w latach 2015-2024

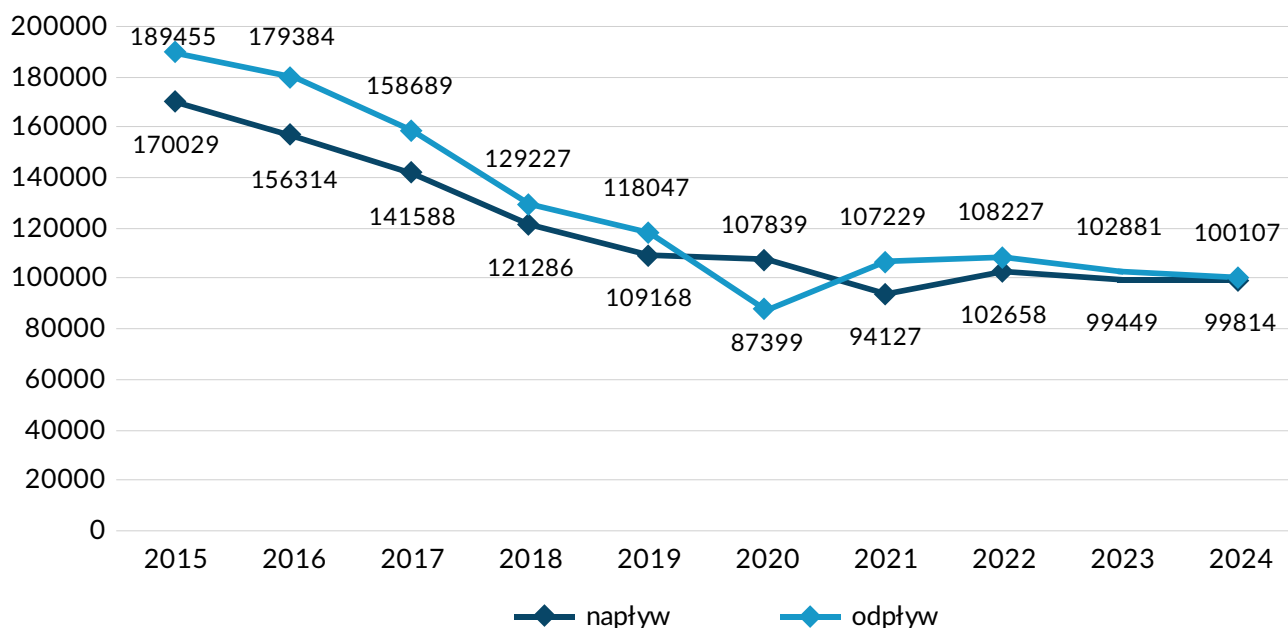
ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Odptyw z bezrobocia minimalnie większy od napływu

W 2024 roku, podobnie jak niemal w całej ostatniej dekadzie, odptyw bezrobotnych przewyższył napływ. Jedyny wyjątek stanowił 2020 rok, gdy obowiązywały obostrzenia związane z pandemią COVID-19. Dzięki temu na koniec 2024 roku możliwy był kolejny spadek liczby bezrobotnych. Niemniej warto zauważyć, że **w stosunku do roku ubiegłego przybyło zarejestrowań** (w całym 2024 roku było ich 99,8 tys. o 0,4% więcej niż w 2023 roku), **natomiast ubyło wyrejestrowań** (w całym 2024 roku było ich 100,1 tys. o 2,7% mniej niż w 2023 roku). Pokazuje to, że podejmowanie pracy, zwłaszcza przez osoby oddalone od rynku pracy, było do pewnego stopnia utrudnione.

Warto również zauważyć, że na przestrzeni ostatnich 10 lat różnice w napływach i odptywach niemal się zrównały - podczas gdy w 2015 wyniosły 11,4%, w 2024 już tylko 0,3%.

WYKRES 21. Napływ i odpływ z rejestrów małopolskich urzędów pracy w latach 2015-2024

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRiPS-01

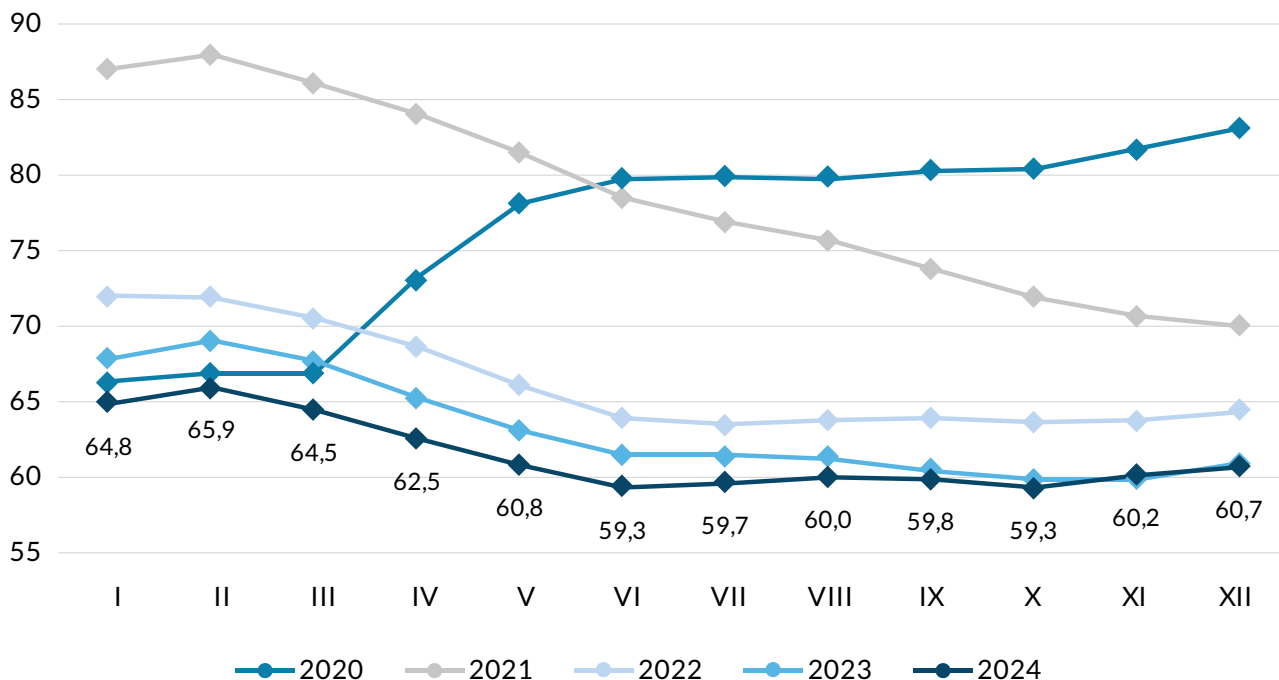
Typowe wahania bezrobocia w ciągu roku

Obserwowane w poszczególnych miesiącach wzrosty i spadki liczby bezrobotnych są typowym zjawiskiem związanym z sezonowością niektórych prac w budownictwie, rolnictwie czy turystyce. Przeważnie na przestrzeni roku występuje:

- ⬡ wzrost bezrobocia w pierwszych miesiącach roku
- ⬡ wyraźna tendencja spadkowa w okresie wiosennym,
- ⬡ wypłaszczenie tendencji spadkowej w letnio-jesiennym,
- ⬡ wzrost w końcówce roku.

W 2024 roku również uwidoczniły takie prawidłowości, a jedyny wyjątek miał miejsce w pandemicznym 2020 roku. Co ważne, **w każdym miesiącu roku (poza listopadem) liczba bezrobotnych pozostawała poniżej wartości z poprzednich lat**. Potwierdza to, że mimo przejściowych trudności ze znalezieniem zatrudnienia, generalnie utrzymywała się korzystna sytuacja na rynku pracy. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 22. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (tys. osób) na koniec miesiąca w Małopolsce w latach 2020-2024

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia bez zmian

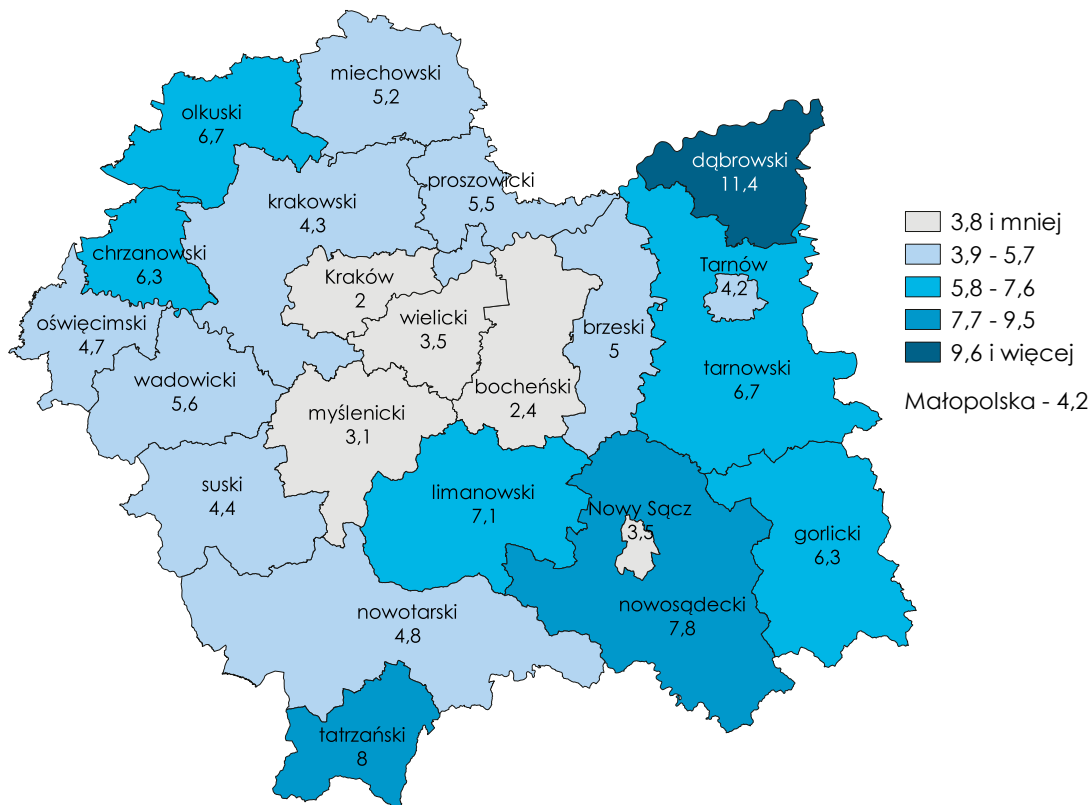
Długoterminowy trend spadkowy stopy bezrobocia rejestrowanego w Małopolsce zatrzymał się w 2024 roku. **Na koniec grudnia stopa wyniosła w Małopolsce 4,2%, w Polsce 5,1%.** Zarówno w Małopolsce jak i w Polsce, była więc na dokładnie takim samym poziomie jak w grudniu 2023 roku.

Od wartości średniej dla województwa znacząco odstawały odczyty dla poszczególnych powiatów, co jest typowe i potwierdza zróżnicowanie sytuacji na lokalnych rynkach pracy. **Najniższą stopą bezrobocia rejestrowanego w grudniu 2024 roku charakteryzowało się miasto Kraków (2,0%), a najwyższą powiat dąbrowski (11,4%).** Rozstęp (czyli różnica między minimalną i maksymalną wartością) wyniósł więc 9,4 p. proc. i zmalał względem poprzedniego roku (gdy wynosił 10,3 p. proc.)

W porównaniu z końcem 2023 roku stopa bezrobocia w 2024 roku zmniejszyła się w dziewięciu powiatach, wzrosła także w dziewięciu, w czterech pozostała na tym samym poziomie. Podczas gdy wzrosty stopy bezrobocia w małopolskich powiatach nie przekraczały

0,1-0,2 p. proc., spadki miały większą intensywność. Największą dynamiką zmian charakteryzowały się powiat nowosądecki (spadek stopy bezrobocia o 0,9 p. proc.) oraz powiaty dąbrowski i proszowicki (spadek o 0,8 p. proc.). Stopę bezrobocia we wszystkich powiatach Małopolski przedstawia poniższa mapa.

MAPA 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiatach na koniec grudnia 2024 roku (w %)

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Profil bezrobotnych

Stopniowe zmiany w profilu społeczno-demograficznym

Dominujące grupy osób bezrobotnych na koniec grudnia 2024 roku to:

- ⬢ kobiety (52,7% ogółu),
- ⬢ pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy (20,6%),
- ⬢ osoby w wieku 35-44 lata (24,7%),
- ⬢ osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (25,9%),
- ⬢ posiadający staż pracy od roku do 5 lat (25,8%).

Niezmienne większość osób w rejestrach PUP to **kobiety**. Ich udział rósł w latach 2015-2018 (z 53,7% do 57,6% wg stanu na koniec grudnia), by w latach 2020-2023 ustabilizować się w przedziale 54-55%. W 2024 roku udział kobiet spadł do najniższego od 10 lat poziomu i wyniósł 52,7%.

Analizując **czas pozostawania bez pracy** w ciągu ostatniej dekady wg stanu na koniec grudnia można zauważyć, że:

- ⬢ udział pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w latach 2015-2019 nie wychodził poza przedział 23-25%,
- ⬢ pandemiczny rok 2020 był jedynym, w którym dominowała inna grupa – osób pozostających bez pracy 6-12 miesięcy,
- ⬢ udział pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy był wyraźnie wyższy w latach 2021-2022¹⁸, w grudniu 2024 roku ich udział był najniższy od 10 lat i wynosił 20,6%¹⁹.

Natomiast biorąc pod uwagę **wiek bezrobotnych** widać, że w latach 2015-2022 najbardziej liczną grupą były osoby w wieku 25-34 lata, a począwszy od 2023 – osoby w wieku 35-44 lat²⁰. Ma to niewątpliwie związek z procesami demograficznymi i starzeniem się społeczeństwa, które nie pozostają bez wpływu także na grupę bezrobotnych.

Pod względem **wykształcenia i stażu pracy** profil bezrobotnych nie zmienił się na przestrzeni dekady, przy czym warto zauważyć, że:

- ⬢ udział grupy osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym / branżowym zmalał z 28,3% w grudniu 2015 roku do 25,9% w grudniu 2024 roku (2,4 p. proc), a w to miejsce zwiększył się udział grupy z wykształceniem wyższym (z 15,1% do 18,0%),
- ⬢ udział grupy posiadającej staż pracy od roku do 5 lat wzrósł z 22,4% w grudniu 2015 do 25,8% w grudniu 2024 roku (3,4 p. proc.). Równocześnie zmalał udział osób z najdłuższym doświadczeniem, czyli powyżej 10 lat (o 4,0 p. proc) oraz, co szczególnie ważne, także bez żadnego udokumentowanego doświadczenia (o 3,3 p. proc).

¹⁸ 26,6% w 2021 roku, 26,9% w 2022 roku.

¹⁹ Tylko o 0,3 p.p. więcej niż udział osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy.

²⁰ Zmianę tę „zapowiadała” malejąca od 2020 roku różnica pomiędzy udziałem w ogóle bezrobotnych tych dwóch grup wiekowych. W 2022 roku wyniosła ona tylko 0,2 p.p. na korzyść grupy w wieku 25-34 lata. W roku 2023 różnica ta była równa 0,5 p.p. na korzyść grupy w wieku 35-44 lata, w 2024 zwiększyła się do 1 p.p. (na korzyść starszej grupy wiekowej).

Większość bezrobotnych to osoby w szczególnej sytuacji

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy²¹ stanowią zdecydowaną większość zarejestrowanych bezrobotnych. Ich udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się wprawdzie z 87,7% w 2015 roku do 80,9% w 2024 roku (o 6,8 p.p.), ale to nadal ponad 4/5 zbiorowości osób bezrobotnych. Najliczniej reprezentowanymi grupami w populacji osób bezrobotnych ogółem, zaliczającymi się do kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, są:

- ⬡ **długotrwale bezrobotni** – ich udział malał od 2021 do 2023 roku; na koniec 2024 roku wyniósł 46,0%, nieco więcej (o 0,3 p.p.) niż w roku poprzednim (w 2015 roku stanowili oni 55,1% ogółu, o 9,1 p.p. więcej),
- ⬡ **osoby do 30. roku życia** – ich udział rósł w latach 2021-2023; na koniec 2024 roku stanowili oni 26,8% ogółu bezrobotnych, niewiele mniej (o 0,2 p.p.) niż w 2023 roku (w 2015 było ich 33,2%, o 6,4 p.p. więcej),
- ⬡ **osoby po 50. roku życia** – ich udział wzrósł nieznacznie w odniesieniu do poprzedniego roku (o 0,2 p.p.) i wyniósł pod koniec 2024 roku 25,7% (w 2015 było ich 24,8%, o 0,9 p.p. mniej),
- ⬡ **osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia** – ich udział spada od 2021 roku; na koniec 2024 roku grupa ta stanowiła 14,4% osób bezrobotnych ogółem (w 2015 15,1%, o 0,7 p.p. mniej).

Należące do kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy **osoby z niepełnosprawnością pod koniec 2024 roku stanowiły 6,0% ogółu bezrobotnych**. Ich udział rósł w latach 2020-2023, w 2024 roku zmalał o 1,0 p.p. i dzięki temu jest na podobnym poziomie co w 2015 roku (kiedy wynosił 6,1%).

²¹ Do kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą: bezrobotni do 30. roku życia, długotrwale bezrobotni, bezrobotni powyżej 50. roku życia, bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia lub co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnością do 18. roku życia, bezrobotni z niepełnosprawnością.

Bierni zawodowo

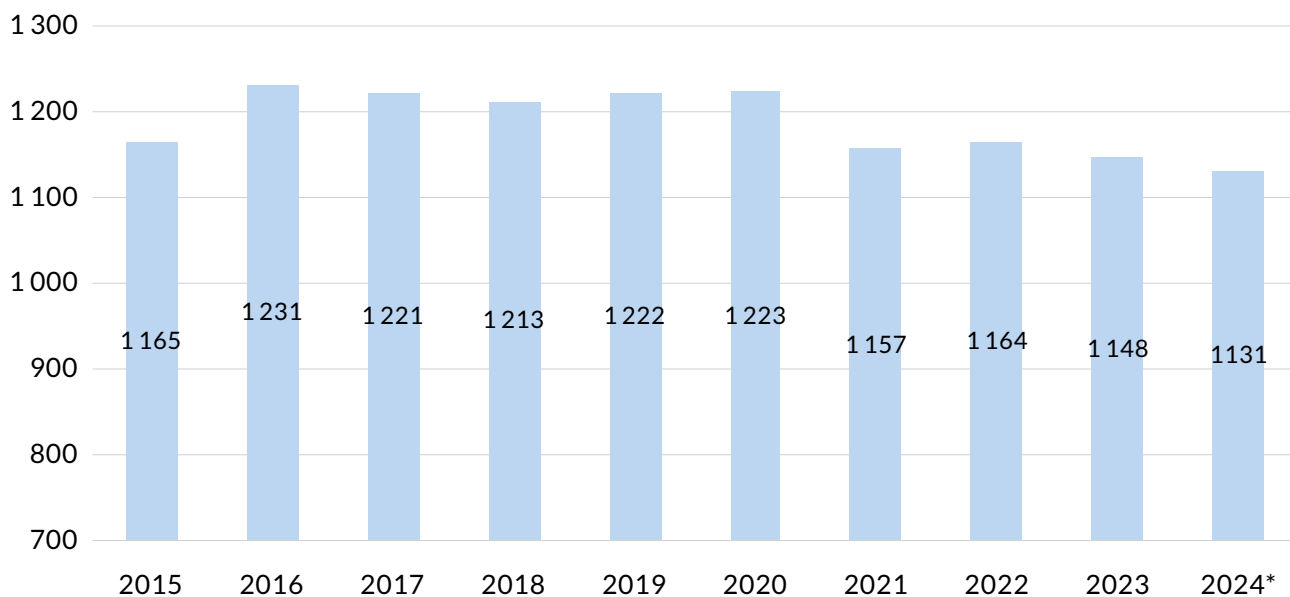
Rekordowo mało biernych zawodowo

W 2024 roku zbiorowość osób biernych, czyli nieposiadających pracy i przeważnie jej nie poszukujących²², liczyła **1 131 tys. osób**²³. Tym samym była mniejsza niż przed rokiem (o 1,5%), mniejsza niż 10 lat wcześniej (o 2,9%) i w konsekwencji osiągnęła najniższą wartość w ostatniej dekadzie.

W odniesieniu do ogółu ludności Małopolski w wieku 15-89 lat bierni stanowili w 2024 roku **41,7%**, czyli nadal dużą grupę, co jednak ważne znacząco mniejszą niż w 2015 roku (o 5,8 p. proc).

Warto także zauważyć, że podobne tendencje uwidoczniły się także na poziomie kraju, dlatego też niezmiennie udział małopolskich biernych w liczbie osób biernych w Polsce oscyluje od 2016 roku wokół 9%.

WYKRES 23. Liczba biernych zawodowo w wieku 15-89 lat w Małopolsce w latach 2015-2024

*obliczenia własne na podstawie danych kwartalnych

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

²² Wg danych Urzędu Statystycznego 99,9% biernych* nie szukało pracy. *Udział dotyczy zbiorowości biernych w wieku 15-74 lata, pozostałe dane odnoszą się do grupy biernych w wieku 15-89 lat. Por. [Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim - 4 kwartał 2024 r.](#), Urząd Statystyczny w Krakowie, dostęp: 01.04.2025.

²³ Dane dotyczące 2024 roku na podstawie obliczeń własnych z wykorzystaniem danych kwartalnych GUS, BDL.

Bierność w największym stopniu dotyczy²⁴:

- ⬡ **kobiet**, które stanowiły w 2024 roku 59,3% ogółu biernych, o 0,2 p. proc. mniej niż w 2023 roku i o 0,4 p. proc. mniej niż dekadę wcześniej. Nadal nie widać więc, by w tym aspekcie zachodziły znaczące zmiany,
- ⬡ **mieszkańców wsi**, którzy stanowili 55,6% ogółu biernych, tj. o 0,3 p. proc. mniej niż w 2023 roku i o 1,1 p. proc. więcej niż w 2015 roku. Podobnie jak w przypadku płci zmiany są zatem niewielkie,
- ⬡ **osób w wieku 55-89 lat**, które stanowiły 64,4% ogółu biernych. Biorąc pod uwagę, że rok wcześniej było to 62,7% ogółu, a w 2015 roku 58,0%, widać pogłębiającą się tendencję wynikającą ze starzenia się społeczności Małopolski.

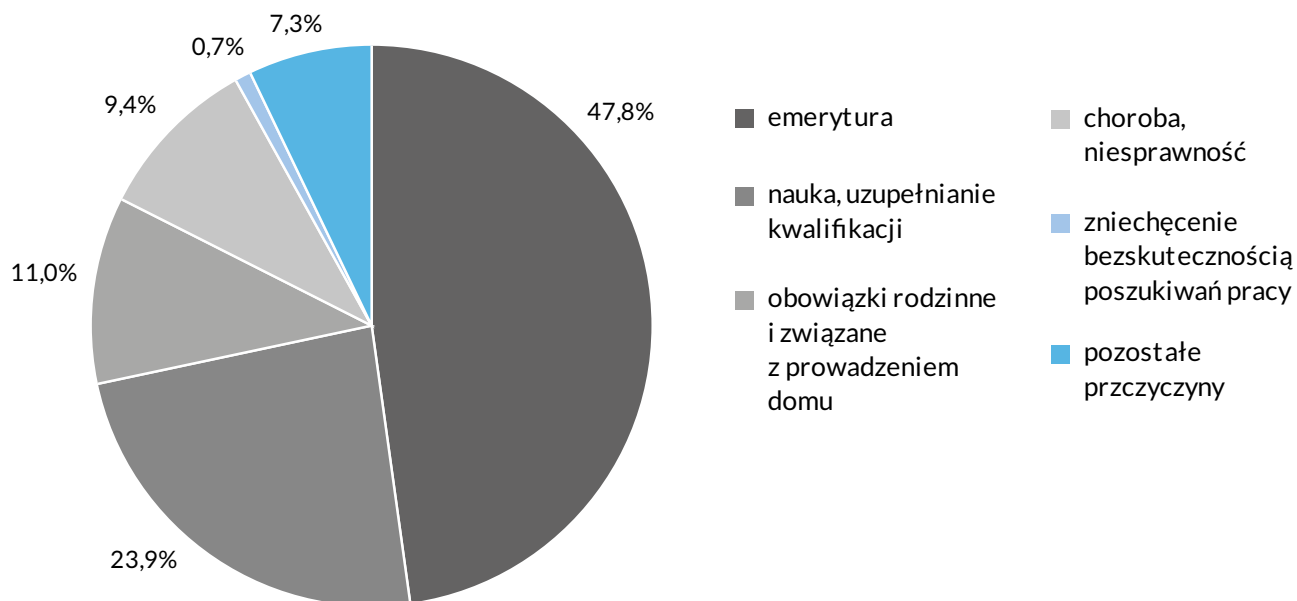
Emerytura i nauka głównymi powodami bierności

Grupa biernych obejmuje osoby w zróżnicowanej sytuacji zawodowej – takie które nie weszły jeszcze na rynek pracy, takie, które z niego już trwale zeszły oraz takie, które mają tylko chwilową przerwę. **W 2024 roku najczęstszym powodem bierności była emerytura (dotyczyła 47,8% biernych w wieku 15-74 lat nieposzukujących pracy)**, w następnej kolejności nauka (23,9%), obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (11,0%) oraz choroba lub niepełnosprawność (9,4%). W stosunku do zeszłego roku nie odnotowano znaczących zmian²⁵. Dane za 2024 rok obrazuje poniższy wykres.

²⁴ Wszystkie dane dotyczące 2024 roku oraz struktury zbiorowości osób biernych według grup wieku na podstawie obliczeń własnych z wykorzystaniem danych kwartalnych GUS, BDL.

²⁵ Wyliczenia własne na podstawie informacji sygnałnych Urzędu Statystycznego w Krakowie „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim” w kwartałach I-IV

WYKRES 24. Powody bierności zawodowej w Małopolsce w 2024 roku, w grupie biernych w wieku 15-74 lata nieposzukujących pracy

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie informacji sygnalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim” w kwartałach I-IV

Uczenie się dorosłych

Aktywność edukacyjna Małopolan

Więcej uczących się dorosłych

Uczenie się dorosłych może przybierać różne formy. Może odbywać się formalnie (w instytucjach szkolnych i akademickich), pozaformalnie (na różnych kursach, szkoleniach, warsztatach) ale też nieformalnie (podczas pracy zawodowej i relacji z innymi ludźmi).

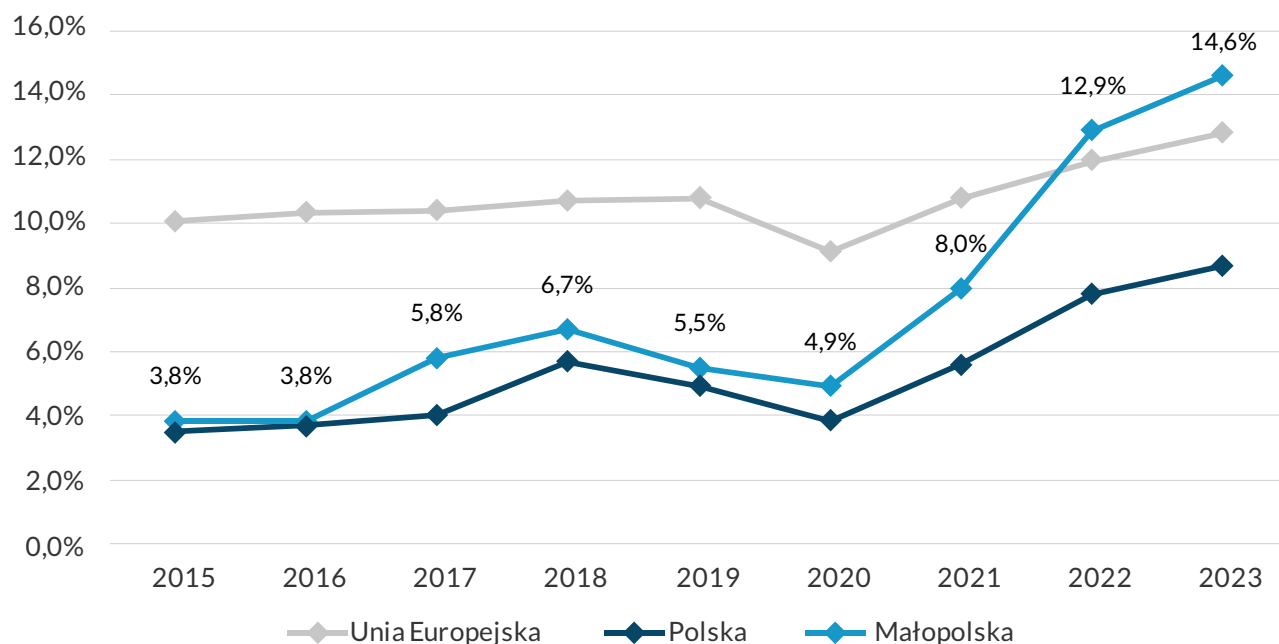
Jak wynika z danych Eurostat, w Małopolsce, na przestrzeni lat 2015-2023, znacząco zwiększył się **odsetek mieszkańców**, którzy w ciągu 4 tygodni poprzedzających badanie **uczyli się formalnie lub pozaformalnie** (w szkołach i na kursach). W 2023 roku wyniósł **14,6%**, co oznacza, że był:

- o 1,7 p. proc. wyższy niż rok wcześniej, czyli w 2022 roku,
- prawie 4 razy większy niż w 2015 roku, gdy wyniósł 3,8%,
- o 5,9 p. proc. wyższy niż w Polsce,
- o 1,8 p. proc. wyższy niż w Unii Europejskiej.

Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

WYKRES 25. Odsetek osób w wieku 25-64 uczących się formalnie lub pozaformalnie w latach 2015-2023

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat

Zapotrzebowanie na kompetencje

Trudności z pozyskaniem kompetentnych pracowników

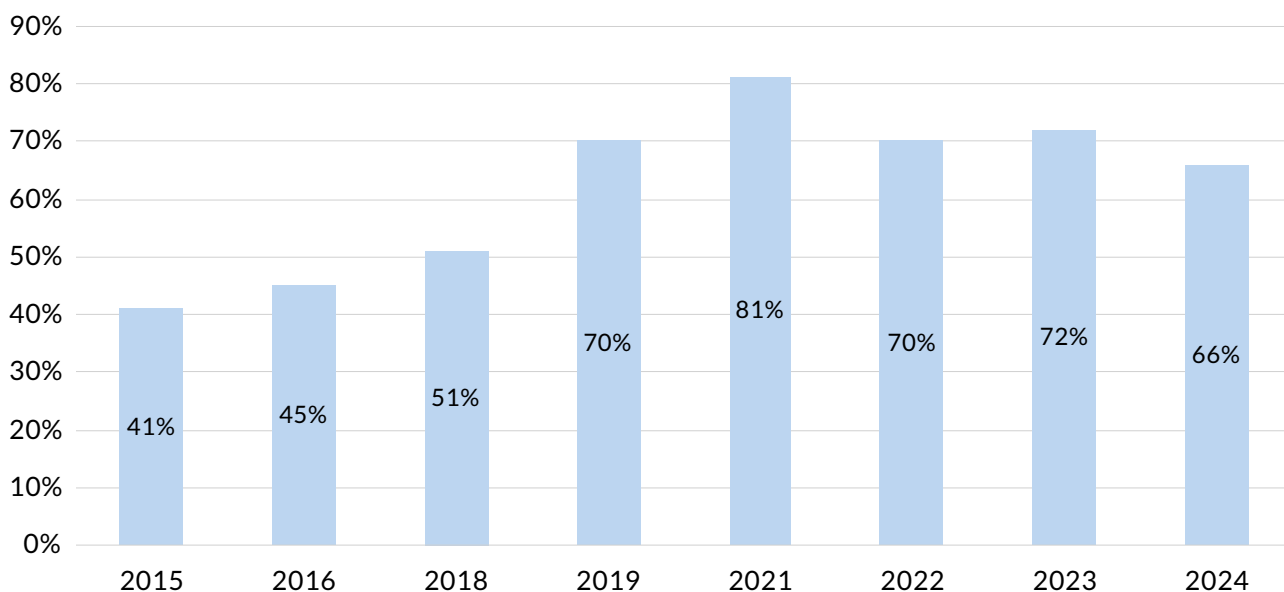
Mimo, że zwiększa się aktywność edukacyjna dorosłych, to cały czas widoczne są luki w kompetencjach.

Według raportu ManpowerGroup, w 2024 roku **66% pracodawców w Polsce deklarowało trudności z obsadzeniem stanowisk pracy osobami o pożądanym kwalifikacjach.**

W porównaniu do zeszłego roku jest to wynik o 6 p. proc. niższy, ale w porównaniu do 2015 aż o 25 p. proc. wyższy. Krótkoterminowo odnotowuje się więc poprawę, ale długoterminowo widać niekorzystny trend²⁶. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

²⁶ Por. [Niedobór talentów w Polsce 2024](#), ManpowerGroup, dostęp: 09.04.2025

WYKRES 26. Odsetek pracodawców deklarujących trudności z obsadzeniem stanowisk odpowiednio wykwalifikowanymi pracownikami

* wykres nie zawiera danych dla roku 2017 oraz 2020

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie raportu Niedobór talentów w Polsce 2024, ManpowerGroup

Poza tym warto zauważyć, że sytuacja w Polsce w 2024 roku:

- ⬢ **była lepsza niż średnio na świecie** – gdzie 75% pracodawców doświadczało trudności z rekrutacją wykwalifikowanych pracowników. Największe problemy zgłaszały podmioty z Japonii (85%), Niemiec, Izraela, czy Grecji (po 82%),
- ⬢ **różniła się pomiędzy regionami** – największą trudność z zatrudnieniem pracowników o pożądanym kompetencjach deklarowały organizacje z Polski wschodniej (76%) i południowej (73%). Najmniejszy niedobór talentów odczuwali pracodawcy w Polsce centralnej (61%) i północnej (56%),
- ⬢ **różniła się w zależności od wielkości firmy** – największe problemy kadrowe występowały w średnich i dużych firmach - 71% pracodawców zgłaszało niedobór talentów.
- ⬢ **różniła się w zależności od branży** – najdotkliwiej niedobór kompetencji odczuwały podmioty z sektora finansów i nieruchomości (74%), dóbr i usług konsumenckich (71%) oraz energetyki i usług komunalnych (70%). Mniej dotkliwie podmioty z branży usług komunikacyjnych (54%), czy IT i technologii (61%).

W odpowiedzi na wyzwania związane z niedoborem talentów polscy pracodawcy zwiększają elastyczność w zakresie miejsca i czasu pracy (hybrydowe/zdalne modele pracy, elastyczne godziny pracy). Kolejnym krokiem jest inwestowanie w utrzymanie już zatrudnionych

talentów poprzez programy rozwojowe, zwiększanie wynagrodzeń oraz dbanie o dobrostan (tzw. wellbeing) pracowników²⁷.

Dofinansowanie publiczne na rozwój kompetencji pracujących

Rzeczony rozwój kompetencji osób pracujących w Małopolsce wspierany był w 2024 roku z różnych źródeł, m.in. w ramach: Krajowego Funduszu Szkoleniowego (skorzystało 8,4 tys. pracowników), działania 6.6 Rozwój kompetencji kadr i adaptacja do zmian, typ A (6,0 tys.), a także projektu Małopolski Pociąg do Kariery – sezon I (12,5 tys. pracowników).

Źródło: opracowanie własne WUP Kraków

Dla pracodawców najważniejsze analityczne myślenie i elastyczność

W czasach FLUX (ang. Fast – szybkich, Liquid – płynnych, Uncharted – niezbadanych, eXperimental – eksperymentalnych), sztucznej inteligencji, szybkich zmian wymagających zwinności i szybkich decyzji, zmiany postaw i adaptacji do myślenia przekrojowego, międzysektorowego, klastrowego i ekosystemowego, czasach różnych scenariuszy, „nieznanych powieści” (ang. unknown novel), krytycznego myślenia i współpracy z AI, czasach testowania nowych rozwiązań, prób i błędów, wyciągania z nich lekcji, nieustannego uczenia się – **konieczna jest ciągła aktualizacja umiejętności i adaptacja do zmieniającego się otoczenia**²⁸.

Rozwój = zmiany

Gwałtowny, nieliniowy rozwój współczesnych technologii stawia przed wszystkimi społeczeństwami, w tym przed naszym, tutaj w Małopolsce, nowe wyzwania. Musimy przede wszystkim zrozumieć to, co się dzieje wokół nas, dlatego że te przemiany technologiczne będą powodowały zanikanie różnego rodzaju starych zawodów bądź starych form pracy w tych zawodach, a będą rodziły zapotrzebowanie na nowe umiejętności, nowe kompetencje.

Źródło: prof. Jarosław Górniak, UJ

²⁷ Por. Niedobór talentów w Polsce 2024, ManpowerGroup, dostęp: 09.04.2025

²⁸ Opracowanie własne na podstawie posta Marzeny Sawickiej, LinkedIn, dostęp: 09.04.2025

Nowe technologie = nowe umiejętności

O ile proste prace będą powoli zastępowane przez rozwiązania technologiczne, wciąż pozostaje do wykonania wiele prac o charakterze analitycznym, wymagających wyższych kompetencji przetwarzania informacji. Do tego, żeby móc wykonywać takie prace, niezbędna jest zmiana naszych umiejętności, dostosowanie naszej wiedzy, co spowoduje, że będziemy mogli jako pracownicy nadążać za nowymi trendami w technologiach.

Źródło: prof. Marek Ćwiklicki, UEK

Jak wynika z raportu „The Future of Jobs Report 2025”, **10 podstawowych umiejętności oczekiwanych przez największych pracodawców z całego świata to:**

1. analityczne myślenie,
2. odporność, elastyczność i zwinność,
3. przywództwo i wpływ społeczny,
4. kreatywne myślenie,
5. zaangażowanie i samoświadomość,
6. umiejętności technologiczne,
7. empatia i aktywne słuchanie,
8. ciekawość i uczenie się przez całe życie,
9. zarządzanie talentami,
10. orientacja na usługi i obsługę klienta.

Natomiast **5 kompetencji, które zgodnie z przewidywaniami pracodawców najbardziej zyskają na znaczeniu do 2030 roku to:**

1. współpraca z AI i analiza dużych zbiorów danych,
2. obsługa sieci i cyberbezpieczeństwo,
3. umiejętności technologiczne,
4. kreatywne myślenie,
5. odporność, elastyczność i zwinność²⁹.

²⁹ Por. [Future of Jobs Report 2025](#), World Economic Forum, dostęp: 09.04.2025

Małopolski Think Tank na rzecz rozwoju kadr gospodarki (MTTRKG) jako przewodnik w świecie FLUX

W skład powołanego w 2024 roku przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie Think Tanku weszli przedstawiciele czołowych uczelni Regionu, eksperci w kwestiach kluczowych zarówno dla uczenia się dorosłych, jak i regionalnego rozwoju gospodarczego, przedstawiciele instytucji publicznych oraz regionalnego biznesu.

Jak podkreślił prof. Jarosław Górniak, jeden z ekspertów MTTRKG, Think Tank działa w duchu evidence-based labour market policy, dostarczając rekomendacje, które pomagają lepiej rozumieć wyzwania i podejmować świadome decyzje.

Źródło: opracowanie własne WUP Kraków

Zmiana pokoleniowa

Elastyczne podejście młodych do edukacji

Wkraczające na rynek pracy pokolenie Z (czyli osób urodzonych pomiędzy 1995 a 2012 rokiem) redefiniuje dotychczasowe podejście do kariery i oczekiwania względem pracodawców. To generacja wychowana w świecie cyfrowym, świadoma globalnych wyzwań, elastyczna i stawiająca na rozwój osobisty oraz relacje.

Kompetencje miękkie zyskują na znaczeniu i stają się kluczowym elementem budowania ścieżki zawodowej dla młodych osób. **Pokolenie Z odchodzi od tradycyjnego modelu kariery opartego na dyplomie** i długoletniej pracy w jednej organizacji, a w swojej pracy szuka sensu, rozwoju i możliwości budowania relacji. Dla młodych większe znaczenie ma posiadanie umiejętności specjalistycznych czy umiejętność posługiwania się językiem obcym, niż posiadanie wykształcenia kierunkowego.

W Polsce coraz mniej osób decyduje się na studia akademickie – aż 30% studentów nie kończy nauki³⁰. Zainteresowanie kierunkami magisterskimi maleje, częściej wybierane są studia pierwszego stopnia oraz formy edukacji umożliwiające łączenie nauki z pracą, takie jak studia niestacjonarne. **Priorytetem staje się posiadanie praktycznych umiejętności** – widoczne jest coraz większe zainteresowanie szkoleniami, kursami i wszelkimi

³⁰ [Trendy w rozwoju ludzi na rok 2025](#), House of Skills, dostęp: 17.04.2025

formami kształcenia z potwierdzeniem kwalifikacji. W odpowiedzi na te zmiany na rynku edukacyjnym **pojawiają się alternatywne formy kształcenia**, takie jak kursy online, bootcampy programistyczne oraz szkolenia zawodowe, często pozwalające na uzyskanie certyfikatów branżowych.

Elastyczne podejście młodych do pracy

Firmy, które potrafią dostosować się do oczekiwań młodych, mają większą szansę na przyciągnięcie młodych talentów i utrzymanie ich w długoterminowych relacjach zawodowych. Postawę młodych względem pracy można scharakteryzować w następujący sposób:

„Podoba nam się to co już jest...”

Młodzi w swoich miejscach pracy doceniają: możliwość wymiany doświadczeń, wzajemne inspirowanie się i dzielenie się wiedzą oraz wsparcie ze strony kadry kierowniczej, zachęcanie do rozwoju, atmosferę w pracy i brak barier, równowagę między pracą a życiem codziennym, integrację i wspólne przerwy oraz aktywności poza pracą, wzajemny szacunek, możliwość zdania się na kogoś.

„Bez żalu można zrezygnować...”

Młodzi z pełnym przekonaniem wskazują z czego bez żalu można byłoby zrezygnować i są to: sztywny czas pracy, dodatki za staż pracy, awanse zależne od stażu pracy, spotkania o utartych schematach, nepotyzm, zawyżone wymagania od kandydata, formalność językowa, uprzedzenia, niejawność wynagrodzeń, brak rotacji w pomieszczeniach, sztywny podział obowiązków.

„Warto wprowadzić ..., bo dzięki temu zróżnicowane wiekowo środowisko pracy będzie przyjazne dla każdego”

Kreatywnie proponują elementy, które można wprowadzić i są to: elastyczne godziny pracy i grafik, praca zdalna i hybrydowa, dofinansowanie szkoleń i kursów zagranicznych, wsparcie psychologiczne, superwizja zespołu, benefity pozapłacowe, „chill room” i spędzanie wspólnie czasu, integracja, sprawiedliwy podział obowiązków, nieformalna współpraca, sprawiedliwy podział płac, możliwość zmiany stanowisk³¹.

³¹ Wnioski z warsztatów zrealizowanych podczas Zgromadzenia członków Małopolskiego Partnerstwa na rzecz Osób Młodych pn. „Różnorodne (wiekowo) zespoły. Tym razem o potrzebach osób do 30. roku życia”. Ich celem było zebranie informacji od osób w wieku do 30. roku życia, jak z ich perspektywy powinno wyglądać przyjazne środowisko pracy, w którym różnorodne wiekowo zespoły ze sobą współpracują oraz jakie mają oni doświadczenia i potrzeby. [Link do strony o Małopolskim Partnerstwie na rzecz Osób Młodych](#). [Dostęp 20.03.2025].

Doradztwo zawodowe

Bezpłatne doradztwo w urzędach pracy

Wobec szybko zmieniających się wymagań pracodawców rośnie rola szeroko rozumianego poradnictwa zawodowego. Darmowe usługi nie tylko dla bezrobotnych, ale i pracujących czy biernych, oferują Publiczne Służby Zatrudnienia (PSZ)³². Doradztwo zawodowe realizowane przez PSZ obejmuje:

- indywidualne poradnictwo zawodowe – dostosowane do potrzeb klienta, umożliwiające identyfikację jego kompetencji, zainteresowań i możliwości zawodowych,
- grupowe doradztwo zawodowe – skierowane do osób o podobnych potrzebach edukacyjnych i zawodowych, prowadzone w formie warsztatów oraz sesji coachingowych.
- diagnozę predyspozycji zawodowych – wykorzystującą testy kompetencji oraz narzędzia do oceny umiejętności, które pomagają określić optymalną ścieżkę kariery.
- planowanie ścieżki rozwoju zawodowego – obejmujące wskazanie dostępnych form kształcenia, szkoleń oraz możliwości przekwalifikowania się.

Biorąc pod uwagę **indywidualne poradnictwo zawodowe, w 2024 roku z usług PSZ skorzystało 26,4 tys. osób**, w tym 24,7 tys. w powiatowych urzędach pracy (PUP) oraz 1,7 tys. w wojewódzkim urzędzie pracy (WUP). W stosunku do roku poprzedniego liczba klientów obsłużonych przez PUP zwiększyła się o 4,4%, natomiast w WUP zmalała o 84,6%. Ma to związek z zakończeniem projektu „Kierunek kariera” finansowanego z Funduszy Europejskich, z którego usług doradczo-szkoleniowych w latach 2016-2023 skorzystało 57,6 tys. uczestników. W kolejnych latach skala doradztwa świadczonego przez WUP ponownie wzrośnie w związku z uruchomieniem nowego projektu finansowanego z Funduszy Europejskich „Małopolski pociąg do kariery – sezon I”.

³² Wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy

Bieżąca sytuacja i prognoza

Niskie bezrobocie, mimo dużej skali zwolnień grupowych

W pierwszych miesiącach 2025 roku powtórzyła się sytuacja sprzed roku – choć generalnie obserwowano pozytywne zjawiska na rynku pracy, to jednak większa niż w poprzednich latach liczba pracodawców zdecydowała się podjąć decyzję o redukcji zatrudnienia.

Na koniec marca 2025 roku w powiatowych urzędach pracy w Małopolsce zarejestrowanych było **64,3 tys. bezrobotnych** czyli o 0,3% mniej niż w analogicznym okresie 2024 roku.

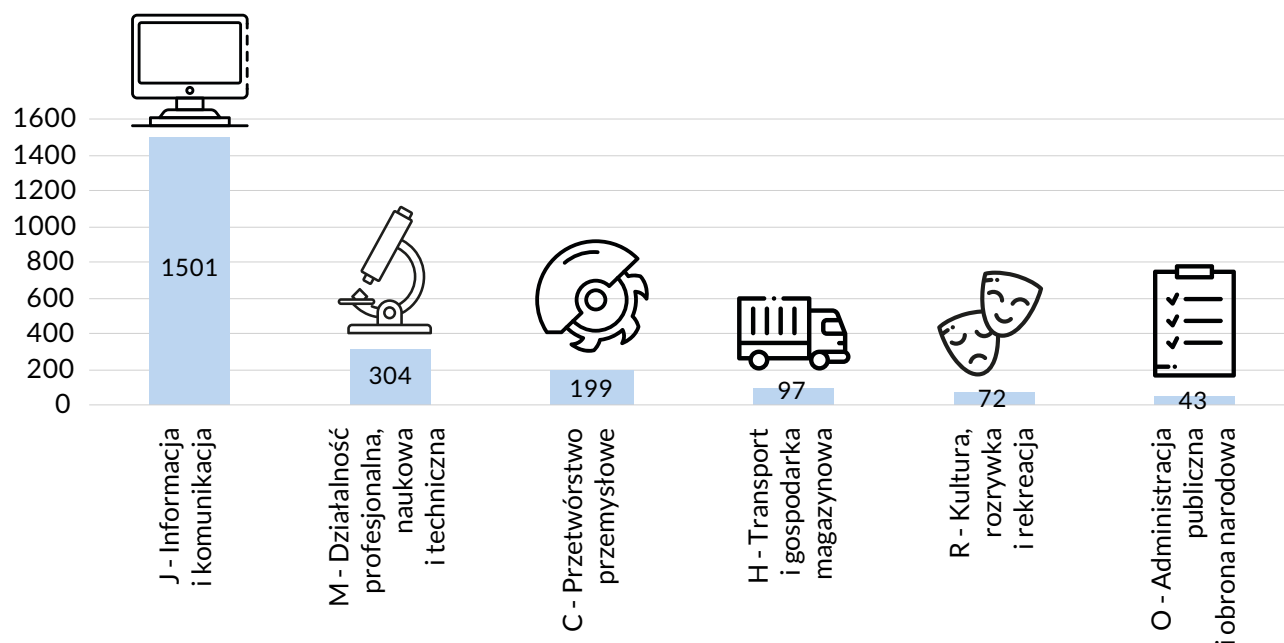
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2025 r. wyniosło **556,4 tys. osób** (w przeliczeniu na etaty), tym samym kształtowało się na poziomie wyższym (o 0,8%) niż rok wcześniej³³.

Równocześnie w I kwartale 2025 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy w Małopolsce **zamiar zwolnienia 2216 pracowników**, z czego 1200 osób z jednego zakładu pracy. W porównaniu do I kwartału 2024 roku jest to wzrost o 75,3%, wówczas zgłoszono zamiary zwolnienia 1289 osób.

Największe redukcje zapowiedziała branża informacja i komunikacja (sekcja J), z której pochodziło 66,4% ogółu zgłoszonych do zwolnienia w I kwartale pracowników. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

³³ Por. [Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w lutym 2025 r.](#), Urząd Statystyczny w Krakowie, dostęp: 15.04.2025

WYKRES 27. Liczba osób zgłoszonych do zwolnienia w ramach zwolnień grupowych w Małopolsce w I kwartale 2025 roku w podziale na sekcje PKD

ŹRÓDŁO: opracowanie własne na podstawie danych z powiatowych urzędów pracy w Małopolsce

Zwolnienia grupowe formą reorganizacji firmy

I kwartał 2025 roku zdecydowanie wyróżniał się pod względem skali zwolnień w Małopolsce. Natomiast warto zaznaczyć, że większość przypadków to były reorganizacje, nie likwidacje.

Jedna z firm, która pod koniec marca zredukowała 190 etatów, wyjaśniła, że procesy biznesowe zostały przeniesione do innych centrów usług, co pozwoliło obniżyć koszty i realizować długofalową strategię. Firma zaznacza, że 55% nowych zatrudnionych w ostatnim roku to osoby już wcześniej związane z organizacją.

W wielu przypadkach te same firmy mają otwarte tyle samo lub więcej nowych rekrutacji. To kwestia zmiany profilu biura lub wymaganych kompetencji.

Źródło: [Grupowe zwolnienia w Krakowie, krakow.tvp.pl](https://krakow.tvp.pl)

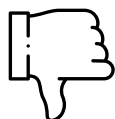
Przyspieszenie wzrostu gospodarczego

Według prognoz Narodowego Banku Polskiego (NBP), w 2025 roku gospodarka będzie rozwijać się szybciej niż w roku ubiegłym. **PKB Polski wzrośnie o 3,7%**, podczas gdy w 2024 roku było to 2,9% (por. rozdz. Sytuacja gospodarcza)³⁴.

Korzystnie na sytuację gospodarczą w Polsce wpływać będą:

- duża konsumpcja prywatna,
- wzrost wydatków związanych z trwającą transformacją energetyczną polskiej gospodarki,
- wzrost wydatków na obronność,
- pozostałe inwestycje finansowane z Funduszy Europejskich, szczególnie z Krajowego Planu Odbudowy.

Wzrost gospodarczy osłabiać natomiast będą:

- wysokie stopy procentowe ograniczające zdolności kredytowe,
- niestabilna sytuacja geopolityczna powodująca zaburzenia w łańcuchach dostaw,
- trudniejsza sytuacja eksportów wynikająca z mocnego złotego (obniżającego konkurencyjność cenową towarów) oraz mniejszej liczby zamówień (w efekcie spowolnienia gospodarczego u partnerów handlowych Polski, głównie w Niemczech),
- wysokie koszty energii,
- wysokie koszty pracy związane ze wzrostem płacy minimalnej³⁵.

³⁴ Por. [Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD](#), NBP, Dostęp: 16.04.2025

³⁵ Opracowanie własne na podstawie: [Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD](#), NBP, [Prognozy PKB i inflacji na 2025 i 2026 rok \(marzec 2025\)](#), [analizy.pl](#), [Economic forecast for Poland](#), European Commission, dostęp 16.04.2025

Umiarkowany wpływ ceł nałożonych przez USA

PKB Polski może być o 0,2 p. proc. niższy w 2025 roku i o 0,9 p. proc. niższy w roku kolejnym w wyniku zmiany stawek celnych. Ze względu na umiarkowane powiązania polskiej gospodarki z gospodarką amerykańską, Polska ucierpi mniej niż średnio kraje UE (wzrost PKB w całej Unii w 2026 roku spowolni aż o 1,4 p. proc.).

Spadek handlu światowego, aprecjacja euro, ograniczenie inwestycji i wydatków konsumpcyjnych to efekty pośrednie, które będą miały większy wpływ na gospodarkę niż bezpośredni efekt nakładanych na Unię Europejską ceł. Równocześnie wpływ ceł na aktywność gospodarczą będzie nieco opóźniony i z pełną siłą uderzy dopiero w 2026 roku.

Źródło: [Wojna celna obniży wzrost PKB Polski w krótkim terminie, długookresowo będzie neutralna - EY \(opinia\)](#), biznes.pap.pl

Przejęciowy wzrost inflacji

Zgodnie z przewidywaniami NBP, średnioroczna inflacja w 2025 roku wzrośnie z 3,6% odnotowanych w 2024 roku do 4,9%. W 2026 roku powinna spaść do poziomu 3,4% czyli znaleźć się w granicach celu inflacyjnego.

Wzrost cen w 2025 roku będzie konsekwencją przede wszystkim dotychczasowych i planowanych podwyżek usług kanalizacyjnych, wywozu śmieci oraz zaopatrywania w zimną wodę, a także wzrostu akcyzy na wyroby tytoniowe.

Wyraźny spadek rocznej dynamiki cen będzie dotyczył w 2025 roku jedynie żywności. Będzie on w dużym stopniu wynikiem normalizacji warunków podażowych, w tym na rynku owoców i warzyw oraz masła³⁶.

Niski poziom bezrobocia

Według prognozy IPAG, **stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniesie na koniec roku 5,2%** czyli o 0,1 p. proc. więcej niż na koniec 2024 roku.

Ten niewielki wzrost będzie konsekwencją utrzymywania się przez dłuższy czas gorszej koniunktury w przemyśle i budownictwie oraz wzrostu kosztów funkcjonowania, co skłania

³⁶ Por. [Jest nowa projekcja NBP. Bank centralny prognozuje inflację i PKB na 2025 rok](#), bankier.pl, dostęp: 16.04.2024

przedsiębiorstwa do szukania oszczędności i racjonalizacji procesów wytwórczych. Procesy te przesunięte są w czasie i zgodnie z przewidywaniami uwidoczną się właśnie w 2025 roku.

Mała skala wzrostu bezrobocia wynika z niedoboru siły roboczej, spowodowanej m.in. czynnikami demograficznymi. W średniej i długiej perspektywie stopa bezrobocia utrzymywać się będzie nadal na niskim poziomie, jednym z najniższych w Unii Europejskiej³⁷.

Stabilne zapotrzebowanie na pracowników w Małopolsce

Wyniki badania Barometr zawodów pokazują, że sytuacja w większości zawodów, pod kątem zapotrzebowania na pracowników, będzie w 2025 roku zbilansowana. **Deficyty spodziewane są w 32 profesjach** – o 4 więcej niż rok wcześniej.

Większość niedoborów pracowników wystąpi w branży budowlanej, edukacyjnej i medyczno-opiekuńczej.

Najczęstszym powodem deficytu pozostaje: brak wystarczającej liczby kandydatów do pracy, w drugiej kolejności kandydaci nie spełniają wymagań pracodawców, a w trzeciej kandydatom nie odpowiadają warunki pracy.

W żadnym zawodzie w skali całego województwa nie należy spodziewać się nadwyżki pracowników, co generalnie świadczy o dobrych perspektywach dla poszukujących pracy. Przy czym, sytuacja będzie różniła się pomiędzy powiatami, więc lokalnie mogą pojawić się trudności ze znalezieniem zatrudnienia.

Termomodernizacja wyzwaniem dla budownictwa

Szacuje się, że w Polsce będzie około 6 milionów budynków do ocieplenia i do wymiany źródła ciepła.

Będzie potrzebne około 400 tys. osób do wykonania tego zadania. Głównie będą to osoby, które zajmują się stricte wykonawstwem, czyli osoby, które będą musiały umieć to zrobić. Natomiast potrzebna też będzie spora rzesza osób z inżynierskim wykształceniem, które będą musiały policzyć, jakie zapotrzebowanie budynek będzie miał po zamontowaniu nowych źródeł ciepła, jak również po dociepleniu.

Źródło: Marek Bednarz, Fundacja Klaster Czyste Powietrze

³⁷ Por. Stan i prognoza koniunktury gospodarczej nr 1/2025 (125), Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych, dostęp: 16.04.2025

Raport „Ocena sytuacji na rynku pracy województwa małopolskiego w roku 2024” zawiera analizę danych z obszaru gospodarki, zatrudnienia, bezrobocia oraz uczenia się dorosłych. Analiza pozwala lepiej zrozumieć zmiany zachodzące na rynku pracy w krótszej i dłuższej perspektywie.

„Ocena sytuacji...” powstaje w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie raz w roku. Zgodnie z zapisami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ocena jest prezentowana i przyjmowana w formie uchwały przez Sejmik Województwa Małopolskiego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie to instytucja Województwa Małopolskiego odpowiedzialna za politykę rynku pracy w regionie. W tym celu Urząd:

- ⬡ bada i obserwuje rynek pracy w Małopolsce,
- ⬡ oferuje bezpłatne doradztwo zawodowe dla wszystkich dorosłych mieszkańców,
- ⬡ wdraża programy finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Funduszu Sprawiedliwej Transformacji,
- ⬡ realizuje liczne projekty własne, w tym oferuje bony na szkolenia dla mieszkańców, wspomaga zarządzanie wiekiem w przedsiębiorstwach, wspiera powracających z zagranicy.

 MAŁOPOLSKA

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Plac Na Stawach 1, 30-107 Kraków

tel. 12 42 87 870, faks 12 42 29 785

e-mail: kancelaria@wup-krakow.pl

www.wup-krakow.pl

ISSN: 2081-9242

Publikacja bezpłatna.